

ਖਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਧਰਮੀ ਜੀਉਣ

ਤੀਤੁਸ 2 ਅਧਿਆਇ ਨੂੰ “ਪੂਰੇ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੇ ਰਤਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ” ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ।¹ ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿਚ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕਲੀਸੀਆ ਵਿਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮੂਹਾਂ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੇ ਲਈ ਇਹ ਕਾਰਣ ਦਿੱਤਾ: ਤਾਂ ਕਿ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ “ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਸਿੰਗਾਰਨ” (2:1-10)। ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਦੂਜੇ ਭਾਗ ਵਿਚ, ਉਸ ਨੇ ਧਰਮੀ ਜੀਉਣ ਦੇ ਲਈ ਅਧਿਆਤਮਕ ਆਧਾਰ ਦਿੱਤਾ (2:11-15)।

ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਸਿੰਗਾਰਨਾ (2:1-10)

ਤੀਤੁਸ 2:1-10 ਸਾਨੂੰ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 5:1, 2 ਬਾਰੇ ਚੇਤੇ ਕਰਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਮਰ ਦੇ ਸਮੂਹਾਂ ਨਾਲ ਕਿਵੇਂ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਣਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਇਹ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹਰ ਸਮੂਹ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਚਾਲ-ਚਲਣ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨਵੇਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਆਪ-ਸੁਆਰਥੀਪਣ, ਝੂਠ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ, ਕਠੋਰਤਾ ਵਾਲੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਵਿਚ ਵੱਡੇ ਹੋਏ ਸਨ; ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਚੁਣੌਤੀ ਸ਼ੁੱਧ, ਧਰਮੀ, ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਸੀਹੀ ਜੀਵਨ ਜੀਉਣਾ ਸੀ।

ਕਲੀਸੀਆ ਵਿਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮੂਹਾਂ ਦੇ ਲਈ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੀਵਨ ਜੀਉਣਾ ਕਿਉਂ ਜਰੂਰੀ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੀਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਪੌਲੁਸ ਉਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਤ ਸੀ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨਾਂ ਦਾ ਦੂਜੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਪਿਆ ਸੀ। ਆਓ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਇਤਾਂ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੀਏ:

“... ਭਈ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਬਚਨ ਦੀ ਬਦਨਾਮੀ ਨਾ ਹੋਵੇ” (2:5)।

“... ਭਈ ਵਿਰੋਧੀ ਸਾਡੇ ਉੱਤੇ ਔਗੁਣ ਲਾਉਣ ਦਾ ਦਾਉ ਨਾ ਪਾ ਕੇ ਲੱਜਿਆਵਾਨ ਨਾ ਹੋਵੇ” (2:8)।

“... ਭਈ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਮੁਕਤੀ ਦਾਤਾ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਸਿੰਗਾਰਨ” (2:10)।

2:10 ਸੰਬੰਧੀ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਵਾਕ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭਨਾਂ ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 2:1-10 ਵਿਚ ਹਦਾਇਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਤਿੰਨ ਬੰਦ ਜੋ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ: “ਭਈ ਲੋਕ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਦੁਆਰਾ ਠੁਕਰਾਏ ਨਾ ਜਾਣ, ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਜੁੜ ਜਾਣ।” ਭਾਵੇਂ ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਮਝੀਏ ਜਾਂ ਨਾ ਸਮਝੀਏ, ਅਸੀਂ ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਜੀਉਂਦੇ ਹਾਂ ਉਹ ਜਾਂ ਤਾਂ ਦੂਜੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਤੋਂ ਦੂਰ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਨੇੜੇ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

ਜਾਣ-ਪਛਾਣ (2:1)

‘ਪਰ ਤੂੰ ਓਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਖਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨਾਲ ਫੱਬਣ।

ਆਇਤ 1. ਕਰੇਤ ਦੇ ਟਾਪੂ ਤੇ ਝੂਠੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਝਿੜਕਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਤੀਤੁਸ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ, **ਪਰ ਤੂੰ ਓਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖੀਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਖਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨਾਲ ਫੱਬਣ।** ਇਸ ਆਇਤ ਵਿਚ “ਤੂੰ” ਸ਼ਬਦ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਲੋਕ ਉਹ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ ਜੋ ਖਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਤੀਤੁਸ ਨੇ ਓਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖਣੀਆਂ ਸਨ ਜੋ “ਖਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨਾਲ ਫੱਬਣ।” ਅਸੀਂ ਅਕਸਰ “ਖਰੀ ਸਿੱਖਿਆ” ਵਾਕ ਵੇਖ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ।² ਇਹ ਉਹ “ਸਿੱਖਿਆ ਹੈ ਜੋ ਤੰਦਰੁਸਤ, ਸੰਤੁਲਿਤ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਮਸੀਹ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜੀਵਨ ਜੀਉਂਦੇ ਹਨ।”³

ਬੁੱਢੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਸਿੰਗਾਰ ਸਕਦੇ ਹਨ (2:2-4)

‘ਭਈ ਬੁੱਢੇ ਪੁਰਸ਼ ਪਰਹੇਜ਼ਗਾਰ, ਗੰਭੀਰ, ਸੁਰਤ ਵਾਲੇ, ਅਤੇ ਨਿਹਚਾ, ਪ੍ਰੇਮ ਅਰ ਧੀਰਜ ਵਿੱਚ ਪੱਕੇ ਹੋਣ। ³ਇਸੇ ਪਰਕਾਰ ਬੁੱਢੀਆਂ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਦਾ ਚਾਲ ਚਲਣ ਅਦਬ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ, ਓਹ ਨਾ ਉਂਗਲ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ, ਨਾ ਬਹੁਤ ਮੈ ਦੀਆਂ ਗੁਲਾਮਾਂ ਹੋਣ, ਸਗੋਂ ਸੋਹਣੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸਿਖਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਹੋਣ **‘ਭਈ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਮੱਤ ਦੇਣ ਜੋ ਓਹ ਆਪਣੇ ਪਤੀਆਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਬਾਲ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕਰਨ।**

ਅਸੀਂ ਇਹ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਨੇ 1 ਆਇਤ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਡਾਕਟ੍ਰਿਨ ਜਾਂ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਮੁਕਤੀ ਦੀ ਯੋਜਨਾ, ਬੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀਆਂ, ਜਾਂ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਸੀ ਸਹੀ ਸਮਝਾ ਬਜਾਇ ਇਸ ਦੇ, ਉਸ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਮਸੀਹੀ ਜੀਉਣ ਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਹਨ। ਇਸ ਬੰਦ ਵਿਚ, ਓਹ ਗੱਲਾਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਖਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨਾਲ ਫੱਬਣ “ਨੈਤਿਕ ਕਰਤੱਵ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ।”⁴

ਪੌਲੁਸ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਬੁੱਢੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਭਾਈ ਅਤੇ ਭੈਣਾਂ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਜੀਵਨ ਸ਼ੈਲੀਆਂ ਵਾਲਾ ਜੀਵਨ ਜੀਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਾਲਟਰ ਐਲ. ਲੀਫੀਲਡ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਸੀ,

ਬੁੱਢੀ ਉਮਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਇਕ ਮੌਕਾ ਹੈ। ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਲੈਣ ਅਤੇ ਉਪਯੋਗੀ ਬਣਨ ਦੇ ਲਈ ਉਹੀ ਕੰਮਾਂ ਅਤੇ ਸੇਵਕਾਈਆਂ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਜਵਾਨੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਗਠੀਆ ਤੁਹਾਡੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਤੁਹਾਡੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਨਾ ਹੀ ਨਜ਼ਰ ਦਾ ਘੱਟ ਹੋਣਾ ਅਤੇ ਸੁਣਨ ਦਾ ਘੱਟ ਹੋਣਾ। ਖੁਸ਼ੀ ਅਤੇ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਮੌਕਾ ਇਕ ਨਿੱਜੀ ਜਹਾਜ਼ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਪਰ ਇਕ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ।⁵

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਰੂਪ ਨਾਲ ਉਹ ਉਮਰ ਨਹੀਂ ਦੱਸੀ ਜਦੋਂ “ਜੁਆਨ” (2:6) “ਬੁੱਢੇ ਪੁਰਸ਼” (2:2) ਬਣਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਜਦੋਂ “ਮੁਟਿਆਰਾਂ” (2:4) “ਬੁੱਢੀਆਂ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ” (2:3) ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਜਾਂ ਜਵਾਨ ਜਾਂ ਬੁੱਢਾ ਜਾਂ ਅੱਧਖੜ ਉਮਰ ਦੇ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ, ਪੌਲੁਸ

ਕੇਲ ਸਾਡੇ ਸਭਨਾਂ ਲਈ ਇਕ ਸੰਦੇਸ਼ ਹੈ।

ਆਇਤ 2. ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਬੁੱਢੇ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਲਈ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ: **ਬੁੱਢੇ ਪੁਰਸ਼ ਪਰਹੇਜ਼ਗਾਰ, ਗੰਭੀਰ, ਸੁਰਤ ਵਾਲੇ, ਅਤੇ ਨਿਹਚਾ, ਪ੍ਰੇਮ ਅਰ ਧੀਰਜ ਵਿੱਚ ਪੱਕੇ ਹੋਣ।** “ਬੁੱਢੇ ਪੁਰਸ਼” ਸ਼ਬਦ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ *πρεσβύτερος* (*ਪ੍ਰਿਸਬੁਟਰੋਸ*) ਦੇ ਬਹੁਵਚਨ ਰੂਪ ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਬੁੱਢੇ ਮਸੀਹੀ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਲਈ ਇਕ ਆਮ ਸਧਾਰਣ ਸ਼ਬਦ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੰਬੰਧਤ ਸ਼ਬਦ *πρεσβύτερος* (*ਪ੍ਰਿਸਬੁਟਰੋਸ*), ਜਿਹੜਾ ਕਿ “ਬੁੱਢੇ ਪੁਰਸ਼ਾਂ” ਦੇ ਲਈ ਵੀ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਈ ਵਾਰ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਲਈ ਅਹੁਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਅਹੁਦੇ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ (“ਐਲਡਰਾਂ”; 1:5; 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 5:17, 19)।

ਪਹਿਲੇ ਤਿੰਨ ਉਦੇਸ਼ ਨੇੜਿਓਂ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹਨ। “ਬੁੱਢੇ ਪੁਰਸ਼ਾਂ” ਨੇ “ਪਰਹੇਜ਼ਗਾਰ” ਬਣਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਐਲਡਰਾਂ ਦੀ ਇਕ ਯੋਗਤਾ ਸੀ (1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 3:2)। “ਪਰਹੇਜ਼ਗਾਰ” (*νηφάλιος*, *ਨੀਫਾਲੀਓਸ*) ਸੰਜਮੀ ਹੋਣ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਕਰੇਤ ਵਿਚ ਇਹ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ-ਲੋੜੀਂਦਾ ਗੁਣ ਦੀ, ਜਿੱਥੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਬੁਰੀਆਂ ਇੱਛਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਵਿਚ ਰੱਖਣ ਦੀ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਵਿਚ ਆਪਣੀਆਂ ਮਾਨਸਿਕ, ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਅਤੇ ਆਤਮਿਕ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਵਿਚ ਰੱਖਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਸਾਡੀ ਉਮਰ ਵਧਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਇਹ ਕੰਮ ਹੋਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਅਗਲੀ ਗੱਲ, ਬੁੱਢੇ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਨੇ “ਗੰਭੀਰ” ਬਣਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਗੁਣ ਐਲਡਰਾਂ ਅਤੇ ਡੀਕਨਾਂ ਦੇਗਾਂ ਦੇ ਲਈ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ (1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 3:4, 11)। ਉਹ ਜਿਹੜਾ “ਗੰਭੀਰ” (*σεμνός*, *ਸਮਨੋਸ*) ਹੈ, “ਆਦਰ ਦੇ ਯੋਗ” ਹੈ।⁶ ਕੁਝ ਲੋਕ ਇੰਨੇ ਭੈੜੇ ਜੀਵਨ ਜੀਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਇੱਜ਼ਤ ਗੁਆ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਭਗਤੀ ਵਾਲਾ ਜੀਵਨ ਜੀਉਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਗੈਰ-ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਵੀ ਸਾਡੇ ਚਾਲ-ਚਲਣ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਸਾਡਾ ਆਦਰ ਕਰਨ।

ਤੀਜਾ ਗੁਣ ਹੈ “ਸੁਰਤ ਵਾਲੇ।” ਇਹ ਗੁਣ ਐਲਡਰਾਂ ਦੇ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਯੋਗਤਾ ਵਿਚ ਵੀ ਆਇਆ ਹੈ। ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ *σώφρων* (*ਸੋਫਰੋਨ*) ਦੇਗਾਂ ਸੂਚੀਆਂ ਵਿਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਸੁਰਤ ਵਾਲਾ” (1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 3:2) ਅਤੇ “ਸੁਰਤ ਵਾਲਾ” (ਤੀਤੁਸ 1:8) ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। *ਸੋਫਰੋਨ* ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ *ਨੀਫਾਲੀਓਸ*—“ਪਰਹੇਜ਼ਗਾਰ,” “ਸੰਜਮੀ” ਵਰਗੀ ਹੈ।⁷ ਇਸ ਦੇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਂਤ ਹੋਣ, ਆਮ ਸਮਝ ਹੋਣ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪਰਤੱਖ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕਰੇਤ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਅਹਿਮ ਜਰੂਰਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਸੀ। ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਵਿਚ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਸੁਰਤ ਵਾਲਾ ਹੋਣ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ (2:2, 5, 6, 12)।

ਬੁੱਢੇ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜੋ ਹੁਣੇ ਦੱਸੇ ਗਏ ਸਨ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ “ਨਿਹਚਾ, ਪ੍ਰੇਮ ਅਰ ਧੀਰਜ ਵਿੱਚ ਪੱਕੇ ਹੋਣ।” “ਪੱਕਾ” ਹੋਣਾ ਆਤਮਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਤੰਦਰੁਸਤ ਹੋਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਆਤਮਿਕ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਦੇ ਤਿੰਨ ਪਹਿਲੂ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਨ: ਨਿਹਚਾ, ਪ੍ਰੇਮ ਅਰ ਧੀਰਜ। ਇਸ ਆਇਤ ਵਿਚ “ਨਿਹਚਾ” (*πίστις*, *ਪਿਸਟਿਸ*) ਪ੍ਰਭੂ ਵਿਚ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਨਿਹਚਾ ਅਤੇ ਭਰੋਸਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 3:15)।⁸ ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਸਮਾਂ ਬੀਤਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੇ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਅਤੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

“ਪ੍ਰੇਮ” (*ἀγάπη*, *ਅਗਾਪੇ*) ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਲਈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸਾਥੀ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਲਈ ਦੇਗਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ (ਮੱਤੀ 22:37-39)।⁹ ਇਸ ਵਿਚ ਪ੍ਰੇਮ ਦਾ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਇਸ ਨਾਲ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਆਤਮਿਕ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧੀਰਜ,

ਕਿਰਪਾ, ਦੀਨਤਾ, ਨਿਮਰਤਾ, ਨਿਸੁਆਰਥੀਪਣ, ਮਾਫ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੁਭਾਅ ਅਤੇ ਆਸ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 13:4-7)। ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਅਸੀਂ ਉਮਰ ਵਿਚ ਵਧਦੇ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਨਕਰਾਤਮਕਵਾਦ ਵੱਲ ਮੁੜ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਵਿਚ ਗਲਤੀਆਂ ਲੱਭਣ ਵਾਲੀ ਆਦਤ ਵਿਕਸਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਸਾਨੂੰ ਪ੍ਰੇਮ ਵਿਚ ਵਧਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਮਸੀਹੀ ਸਿਆਣਪਣ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਪ੍ਰੇਮ ਹੈ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 13:13)।

“ਧੀਰਜ” (ὕπομονή, *ਹੁਪੋਮੋਨੇ*) “ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ, ਸਬਰ, ਹੌਸਲਾ, ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਤਾ” ਹੈ¹⁰ – ਉਸ ਸਮੇਂ ਵੀ ਟਿਕੇ ਰਹਿਣਾ ਜਦੋਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਸਾਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਖ਼ਤਰੇ ਵਿਚ ਪਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ (ਵੇਖੋ 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:7)। ਇਨ੍ਹਾਂ ਟੀਚਿਆਂ ਤੋਂ ਬਿਹਤਰ ਸੋਚਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋਵੇਗਾ: ਆਪਣੀ ਨਿਹਚਾ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਰੱਖਣਾ, ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨਾ ਸਿੱਖਣਾ ਅਤੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਨਾਲ ਟਿਕੇ ਰਹਿਣਾ (ਪਰਕਾਸ਼ 2:10)।

ਆਇਤ 3. ਅਗਲੀ ਸ਼ਰੇਣੀ ਬੁੱਢੀਆਂ ਮਸੀਹੀ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਹਨ: **ਇਸੇ ਪਰਕਾਰ ਬੁੱਢੀਆਂ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ** [πρεσβυτις, *ਪ੍ਰਿਸਬ੍ਰਟਿਸ* ਦਾ ਬਹੁਵਚਨ] ਦਾ ਚਾਲ ਚਲਣ ਅਦਬ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ, ਉਹ ਨਾ ਉਂਗਲ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ, ਨਾ ਬਹੁਤ ਮੈ ਦੀਆਂ ਗੁਲਾਮਾਂ ਹੋਣ, ਸਗੋਂ ਸੋਹਣੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸਿਖਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਹੋਣ। “ਇਸੇ ਪਰਕਾਰ” (ὡσαύτως, *ਹੋਸਾਉਟੋਸ*) ਸ਼ਬਦ ਬੁੱਢੇ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਬੁੱਢੀਆਂ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਜੋੜਦਾ ਹੈ। ਬੁੱਢੇ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਉਸ ਨੂੰ ਬੁੱਢੀਆਂ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬੁੱਢੀਆਂ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜੇ ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਉਸ ਨੂੰ ਬੁੱਢੇ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਆਖੀ ਕਿ ਬੁੱਢੀਆਂ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ “ਚਾਲ ਚਲਣ ਵਿੱਚ ਅਦਬ ਵਾਲੀਆਂ ਹੋਣ।” ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸ਼ਬਦ “ਅਦਬ” (ἱερωπρεπής, *ਹੀਰੋਪਰੈਪਸ*) ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਥੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ἱερός (*ਹੀਰੋਸ*, “ਪਵਿੱਤਰ”) ਅਤੇ πρέπω (*ਪਰੈਪੈ*, “ਯੋਗ ਹੋਣਾ”) ਦਾ ਸੁਮੇਲ ਹੈ। ਇਹ ਉਸ ਵਿਹਾਰ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪਵਿੱਤਰ ਸੇਵਾ ਲਈ ਯੋਗ ਹੈ।¹¹ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਇਕ ਜਾਜਕ ਦੇ ਚਾਲ ਚਲਣ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਯੂਨਾਨੀ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸ਼ਿਲਾਲੇਖਾਂ ਵਿਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।¹² ਨਵਾਂ ਨੇਮ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਜਾਜਕਪਣ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ (1 ਪਤਰਸ 2:5, 9; ਪਰਕਾਸ਼ 1:6; 5:10)। ਸਾਡਾ ਸਾਰਿਆਂ (ਬੁੱਢੀਆਂ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਸਮੇਤ) ਦਾ ਚਾਲ ਚਲਣ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਰਗਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਪਵਿੱਤਰ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ।¹³

ਫਿਰ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਉਹ ਦੇ ਗੱਲਾਂ ਦੱਸੀਆਂ ਜੋ ਬੁੱਢੀਆਂ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ। ਉਹ “ਨਾ ਉਂਗਲ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਹੋਣ।” ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ δὲῶβλοῦς (*ਡਾਇਬੋਲੋਸ*) ਤੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਨਿੰਦਕ।” ਚੁਗਲੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੁਆਰਾ ਬੁਰਾ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ (ਕਹਾਉਤਾਂ 20:19; ਰੋਮੀਆਂ 1:29; 2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 12:20)।¹⁴

ਅਗਲੀ ਗੱਲ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ “ਨਾ ਬਹੁਤ ਮੈ ਦੀਆਂ ਗੁਲਾਮਾਂ ਹੋਣਾ” ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਯੋਗਤਾ ਵਰਗੀ ਹੈ ਜੋ ਐਲਡਰਾਂ ਅਤੇ ਡੀਕਨਾਂ ਦੇ ਲਈ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ (1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 3:3, 8; ਤੀਤੁਸ 1:7), ਪਰ ਇੱਥੇ ਹੋਰ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਠੋਰ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। “ਗੁਲਾਮ ਹੋਣਾ” ਸ਼ਬਦ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ δούλω (*ਡੂਲੂ*) ਤੋਂ ਆਇਆ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਕਿ “ਗੁਲਾਮ” (δούλος, *ਡੂਲੋਸ*) ਲਈ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਅੱਜ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਕਹਾਂਗੇ “ਨਾ ਬਹੁਤ ਸ਼ਰਾਬੀ ਹੋਣਾ।” ਇਹ ਉਸ ਟਾਪੂ ਤੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ

ਲਈ ਇਕ ਖਾਸ ਚੁਣੌਤੀ ਰਹੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇ ਇਸ ਦੀ ਮੈਂ (ਸ਼ਰਾਬ) ਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸੀ। ਇਸ ਹਦਾਇਤ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਬੁੱਢੀਆਂ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਂਦੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ।

ਚੁਗਲੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮੈਂ ਪੀਣ ਦੀ ਬਜਾਇ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਹ “ਸੋਹਣੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸਿਖਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਹੋਣ।” ਇਹ ਵਾਕ ਇੱਕੋ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਆਇਆ ਹੈ, *καλοῦδιδάσκαλος* (*ਕਾਲੋਡਿਡਾਸਕਾਲੋਸ*), ਜਿਹੜਾ ਕਿ “ਸਿਖਾਉਣ ਵਾਲੇ” (*διδάσκαλος*, *ਡਿਡਾਸਕਾਲੋਸ*) ਅਤੇ “ਸੋਹਣਾ” (*καλός*, *ਕਾਲੋਸ*) ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਸ ਵਿਚ ਜੋੜਦਾ ਹੈ।¹⁵ ਕਾਲੋਸ ਉਸ ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ “ਸੋਹਣਾ, ਨੇਕ, [ਅਤੇ] ਸਲਾਘਾਯੋਗ” ਹੈ।¹⁶ “ਸਿਖਾਉਣ ਵਾਲਾ” ਸ਼ਬਦ ਕਲਾਸ ਵਿਚ ਰਸਮੀ ਹਿਦਾਇਤ ਦਾ ਸਝਾਅ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇੱਥੇ ਮੁਢਲੇ ਤੌਰ ਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਅਤੇ ਨਮੂਨੇ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਉਹ ਸਿੱਖਿਆ ਹੈ ਜੋ “ਸੋਹਣੀ” ਹੈ।

ਆਇਤ 4. ਬੁੱਢੀਆਂ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਖਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਇਸ ਬੰਦ ਵਿਚ, ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਖਾਸਕਰ ਮਸੀਹੀ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਸਨ: **ਭਈ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਮੱਤ ਦੇਣ।** ਕਿਰਿਆ ਜਿਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਮੱਤ ਦੇਣ” (*σωφρονίζω*, *ਸੋਫਰੋਨੀਜ਼ੋ*) ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ “ਸੁਰਤ ਵਾਲੇ” (*ਸੋਫਰੋਨ*) ਦਾ ਰੂਪ ਹੈ। ਪਾਰੰਪਰਿਕ ਯੂਨਾਨੀ ਵਿਚ, ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਸੀ “ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਹੋਸ਼ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣਾ।”¹⁷ ਇੱਥੇ, ਇਹ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿਹਾਰ ਸੰਬੰਧੀ ਹਦਾਇਤ ਦੇਣ ਦਾ ਭਾਵ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ “ਚੰਗੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਵਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ।”¹⁸

ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ ਤੇ, ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਦੇ ਲਈ ਧਰਮੀ ਬੁੱਢੀਆਂ ਮਸੀਹੀ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਤੋਂ ਬਿਹਤਰ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅਤੇ ਧੀਆਂ ਅਤੇ ਦੇਹਤਰੀਆਂ ਪੋਤਰੀਆਂ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਮੂਲ ਲਿਖਤ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮਸੀਹੀ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਬੁੱਢੀਆਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਭੈਣਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਬੁੱਢੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਸਿੰਗਾਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ – ਪੁਰਸ਼ ਅਤੇ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਦੋਵੇਂ। ਬੁੱਢੀ ਉਮਰ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਕੰਮ ਤੋਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਸਾਡੇ ਕਰਨ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ ਜ਼ਰੂਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। “ਸੇ ਹੇ ਮੇਰੇ ਪਿਆਰੇ ਭਰਾਵੇ, ਤੁਸੀਂ ਇਸਥਿਰ ਅਤੇ ਅਡੋਲ ਹੋਵੋ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਸਦਾ ਵਧਦੇ ਜਾਓ ਕਿਉਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਜੋ ਜੇ ਪ੍ਰਭੂ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੀ ਮਿਹਨਤ ਥੋਥੀ ਨਹੀਂ ਹੈ” (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 15:58)।

ਜਵਾਨ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਸਿੰਗਾਰ ਸਕਦੇ ਹਨ (2:4-8)

“ਭਈ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਮੱਤ ਦੇਣ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਤੀਆਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਬਾਲ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕਰਨ। ਸੁਰਤ ਵਾਲੀਆਂ, ਸਤਵੰਤੀਆਂ, ਸੁਘੜ ਬੀਬੀਆਂ, ਨੇਕ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣ ਭਈ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਬਚਨ ਦੀ ਬਦਨਾਮੀ ਨਾ ਕਰਨ। ਇਸੇ ਪਰਕਾਰ ਜੁਆਨਾਂ ਨੂੰ ਤਰੀਦ ਕਰ ਭਈ ਸੁਰਤ ਵਾਲੇ ਹੋਣ ਅਤੇ ਸਭਨੀਂ ਗੱਲੀਂ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੁਭ ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਨਮੂਨਾ ਕਰ ਵਿਖਾਲ, ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਸੁਚੱਮਤਾਈ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾਈ ਅਤੇ ਖਰਾ ਬਚਨ ਹੋਵੇ ਜਿਹ ਦੇ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਦੇਸ਼ ਨਾ ਲੱਗ ਸੱਕੇ ਭਈ ਵਿਰੋਧੀ ਸਾਡੇ ਉੱਤੇ ਐਗੁਣ ਲਾਉਣ ਦਾ ਦਾਉ ਨਾ ਪਾ ਕੇ ਲੱਜਿਆਵਾਨ ਹੋਵੇ।

ਆਇਤ 4. ਬੁੱਢੀਆਂ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਨੇ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਈ ਸੀ? ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਨੂੰ **ਆਪਣੇ ਪਤੀਆਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਰੱਖਣ** ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਈ ਸੀ। ਮਸੀਹੀ ਘਰ ਇਕ ਮਸੀਹੀ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਇਕ ਮਸੀਹੀ ਪਤੀ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਦੇ ਹਨ।¹⁹ “ਆਪਣੇ ਪਤੀਆਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਰੱਖਣ” ਸ਼ਬਦ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ *φιλάνδρος* (*ਫਿਲੈਂਡਰੋਸ*) ਤੋਂ ਆਏ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ *φίλος* (*ਫਿਲੀਓ*, “ਪ੍ਰੇਮ”) ਅਤੇ *άνδρός* (*ਐਂਡਰੋਸ*, “ਮਰਦ/ਪਤੀ”) ਦਾ ਸੁਮੇਲ ਹੈ। ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਰਥ ਹੈ “ਪਤੀ ਪ੍ਰੇਮੀ” ਉਸ ਸਮੇਂ ਵਿਚ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਿਆਹ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਜਵਾਨ ਲਾੜੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਕਸਰ ਆਪਣੇ ਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨਾ ਸਿੱਖਣਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ। ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਵੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮਾਜਾਂ ਵਿਚ ਜਿੱਥੇ ਵਿਆਹ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਕਈ ਜੋੜੇ ਸਰੀਰਕ ਆਕਰਸ਼ਣ ਦੇ ਕਾਰਣ ਕਈ ਵਾਰ ਵਿਆਹ ਤਾਂ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਇਆ ਹੈ। ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੁੱਢੀਆਂ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜੋ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨਾ ਸਿਖਾ ਸਕਣ।

ਇਸ ਬੰਦ ਵਿਚ, “ਪ੍ਰੇਮ ਰੱਖਣ” ਲਈ ਜਿਹੜਾ ਸ਼ਬਦ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ *ἀγαπάω* (*ਅਗਾਪਾਓ*) ਨਹੀਂ ਹੈ। *ਅਗਾਪਾਓ* ਇਕ ਸਮਰਪਣ ਵਾਲਾ ਸ਼ਬਦ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰੇਮ ਹੀ ਜਿਹੜਾ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਉਤਾਰ-ਚੜਾਵ, ਚੰਗੇ ਅਤੇ ਬੁਰਿਆਂ ਸਮਿਆਂ ਵਿਚ ਵਿਆਹੁਤਾ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰੇਮ ਇਕ ਟਿਕਾਉ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਹੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਪ੍ਰੇਮ ਲਈ ਜੋ ਸ਼ਬਦ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ *ਫਿਲੀਓ*, ਜਿਸ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਸਨੇਹ ਨਾਲ ਹੈ। ਇਕ ਲਾੜੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨਾ, ਉਸ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨਾ, ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਸਨੇਹ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਾ ਕਿਵੇਂ ਸਿਖਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਕੁਝ ਬੁੱਢੀਆਂ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਨ ਪਤਨੀਆਂ ਆਪਣੇ ਪਤੀਆਂ ਦੇ ਲਈ ਉਹ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਉਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕਰਨਗੀਆਂ ਜੇਕਰ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, “ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਨਵੇਂ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣ ਨਾਲੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਸੋਚਣ ਨਾਲ ਨਵੇਂ ਤਰੀਕੇ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੌਖਾ ਹੈ।” ਹੋਰ ਕਈਆਂ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਨ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਵਿਚ ਇੰਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰੁੱਝ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੇ ਲਈ ਸਮਾਂ ਹੀ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਪ੍ਰੇਮ ਵਾਲੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਫਲ ਹੋਣ ਦੇ ਲਈ ਸਮਾਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੇ, ਬੁੱਢੀਆਂ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰੇਮ ਨੂੰ ਇਕ ਆਦਰਸ਼ ਬਣਾ ਕੇ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵਿਖਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਇਕ ਪ੍ਰੇਮ ਵਾਲਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਕਿਵੇਂ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਇਕ ਮਸੀਹੀ ਘਰ ਦੇ ਲਈ ਦੂਜੀ ਲੋੜਵੰਦ ਚੀਜ਼ ਹੈ ਮਾਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪਿਤਾ ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੇ ਬਾਲ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਨੂੰ **ਬਾਲ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕਰਨ** ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ “ਬਾਲ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕਰਨ,” *φιλότεκνος* (*ਫਿਲੋਟੈਕਨੋਸ*) ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਤੌਰ ਤੇ “ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰੇਮੀ” ਹੈ; ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ *φίλος* (*ਫਿਲੀਓ*, “ਪਿਆਰ”) ਅਤੇ *τέκνον* (*ਟੈਕਨੋਨ*, “ਬੱਚਾ”) ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਬਣਿਆ ਹੈ।²⁰ ਕੁਝ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, “ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ ਤੇ, ਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬਾਲ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਨਾ ਸਿਖਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ! ਇਕ ਮਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਬੱਚੇ ਵਿਚਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦਰਮਿਆਨ ਇਕ ਖਾਸ ਰਿਸ਼ਤਾ ਬਣ ਜਾਂਦਾ

ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਕ ਬੱਚਾ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੇ ਕੁੱਖ ਵਿਚ ਪਲ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।” ਇਸ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿਚ, ਲੇਖਕ ਇਹ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਆਹਾਂ ਦਾ ਇਕ ਉਦੇਸ਼ ਵਾਰਸ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣਾ ਜਾਂ ਖੇਤਾਂ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਬੱਚੇ ਦੇਣਾ ਸੀ। ਪਤਨੀਆਂ ਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰ “ਬੱਚੇ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਫੈਕਟਰੀ” ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਉਸ ਮਾਹੌਲ ਵਿਚ, ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਉਸ “ਬੱਚੇ” ਦੇ ਲਈ ਸੁਭਾਵਕ ਪਿਆਰ ਦੀ ਘਾਟ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਸੰਭਵ ਤੌਰ ਤੇ, ਬੁੱਢੀਆਂ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਦੇ ਲਈ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਪੌਲੁਸ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਇਹ ਸਨ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਕ ਬੱਚੇ ਨੂੰ “ਪਿਆਰ ਕਰਨ” ਦਾ ਅਰਥ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਬੱਚੇ ਪ੍ਰਤੀ ਪਿਆਰ ਭਰੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਕੇ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ ਤੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਕਰਨ, ਉਸ ਨੂੰ ਜੋ ਕੁਝ ਜਾਂ ਸਭ ਕੁਝ ਜੋ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਦੇਣ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਵਿਚ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣਾ, ਤਾੜਨਾ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ ਖੁਦ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ – ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਵੇਖਣ ਵਿਚ ਸੋਹਣਾ ਹੈ, ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤਿਭਾਸ਼ਾਲੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਲਈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਵੱਲੋਂ ਇਕ ਦਾਤ ਹੈ (ਜ਼ਬੂਰ 127:3)। ਇਹ ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਲੱਗੇ ਕਿ ਕੋਈ ਉਸ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਆਇਤ 5. ਇਸ ਆਇਤ ਵਿਚ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਉਸ ਗੁਣ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਹਰ ਉਮਰ ਦੇ ਵਰਗ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਸੀ: **ਸੁਰਤ ਵਾਲੀਆਂ**। ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ “ਆਮ ਸਮਝ” ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਪਰ ਇਹ ਓਨੀ ਆਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੰਨੀ ਇਹ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਮਸੀਹੀ ਘਰਾਂ ਦੇ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲੋੜੀਂਦੀ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ: ਪਤਨੀਆਂ **ਸਤਵੰਤੀਆਂ** (*ἀγνός*, *ਹੈਗਨੇਸ*) ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਚ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਅਤੇ ਕੰਮ ਦੀ ਸਾਦਗੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪੁਰਾਤਨ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ, *ਹੈਗਨੇਸ* ਸ਼ਬਦ ਯੋਨ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।²¹ ਜਵਾਨ ਪਤਨੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਤੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਰਹਿਣ, ਜਿਵੇਂ ਜਵਾਨ ਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਪਤਨੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਰਹਿਣ। ਇਹ ਕਰੇਤ ਵਿਚ ਨਵੀਆਂ ਧਾਰਣਾਵਾਂ ਰਹੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਜਿੱਥੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਦਰਿੰਦਿਆਂ ਵਾਲਾ ਜੀਵਨ ਜੀਉਂਦੇ ਸਨ (1:12) – ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅੱਜ ਵੀ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਜੀਪ ਅਤੇ ਅਵਿਹਾਰਕ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ “ਨਵਾਂ ਯੋਨ ਸਦਾਚਾਰ” ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਫਿਰ ਪੌਲੁਸ ਘਰੇਲੂ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਦੀ ਵੱਲ ਮੁੜਿਆ: **ਸੁਘੜ ਬੀਬੀਆਂ**। ਇਹ ਵਾਕ ਇਕ ਸੰਯੁਕਤ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ *οἰκουρῆς* (*ਓਇਕੋਰੇਸ*) ਤੋਂ ਆਇਆ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਕਿ *οἶκος* (*ਓਇਕੋਸ*, “ਮਕਾਨ” ਜਾਂ “ਘਰ”) ਅਤੇ *ἔργον* (*ਏਰਗੋਨ*, “ਕੰਮ”) ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਬਣਿਆ ਹੈ।²² ਇਹ “ਘਰ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨਿਭਾਉਣਾ, ਘਰ ਵਿਚ ਵਿਅਸਤ (ਹੋਣਾ)” ਹੈ।²³ NKJV ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ “ਘਰਵਾਲੀ” ਹੈ। ਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੌਖਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਅਤੇ ਨਮੂਨੇ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਘਰਵਾਲੀਆਂ ਕਿਵੇਂ ਬਣਨਾ ਹੈ। ਉਹ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਜੋ ਆਪਣੀਆਂ ਮਾਵਾਂ ਕੋਲੋਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁਨਰ ਨਹੀਂ ਸਿੱਖਦੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੁੱਢੀਆਂ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਕੋਲੋਂ ਸਿੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

“ਸੁਘੜ ਬੀਬੀਆਂ” ਵਾਕ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪਤਨੀ ਕੋਈ ਨੈਕਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ, ਪਰ ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਹਿਮ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਣਦੇਖਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ।²⁴ ਅੱਜ ਘਰ ਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ

ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ ਤੋਂ ਹਮਲਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ; ਕੁਝ ਲੋਕ ਘਰਵਾਲੀ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਘਟੀਆ ਕੰਮ ਅਤੇ ਔਰਤ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਪ੍ਰਤਿਭਾਵਾਂ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਸਮਝਦੇ ਹਨ। ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਲੋਕ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਸਾਨੂੰ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣ ਅਤੇ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਧਰਮੀ, ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮਸੀਹੀ ਘਰ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਕੰਮ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ।

“ਸੁਘੜ ਬੀਬੀਆਂ” ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਅਗਲੀ ਮੰਗ ਦੱਸੀ: **ਨੇਕ**। ਇਹ “ਚੰਗੇ” (ἀγαθός, ਅਗਾਥੋਸ) ਲਈ ਵਰਤੇ ਗਏ ਇਕ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਦਾ ਅਰਥ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ “ਇਸ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਵਿਚ ‘ਚੰਗਾ’” ਅਤੇ “ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਿਚ ਲਾਭਕਾਰੀ” ਹੈ।²⁵ ਇਕ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਮਾਂ ਨੂੰ ਗੱਲਾਂ ਅਤੇ ਕੰਮਾਂ ਵਿਚ ਨੇਕ ਬਣਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਪਤਵੰਤੀ ਇਸਤ੍ਰੀ “ਬੁੱਧ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਮੁੱਖ ਖੋਲ੍ਹਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਦੀ ਰਸਨਾ ਉੱਤੇ ਦਯਾ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਹੈ” (ਕਹਾਉਤਾਂ 31:26; NKJV)।

ਫਿਰ ਪੌਲੁਸ ਜਵਾਨ ਪਤਨੀਆਂ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਤੀਆਂ ਨਾਲ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਵੱਲ ਮੁੜਿਆ: **ਆਪਣੇ²⁶ ਪਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣ**। “ਅਧੀਨ ਹੋਣ” ਸ਼ਬਦ ਜੋ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ὑποτάσσω (ਹੁਪੋਟਾਸੋ) ਤੋਂ ਆਇਆ ਹੈ, ਇਕ ਸੈਨਕ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਸੀ “ਅਹੁਦੇ ਅਧੀਨ” ਜਾਂ “ਅਧੀਨ” ਹੋਣਾ।²⁷ ਕੁਝ ਲੇਖਕ ਹੁਪੋਟਾਸੋ ਵਿੱਚੋਂ ਅਧੀਨਗੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਸਖ਼ਤ ਮਿਹਨਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਇਹ ਉਹੀ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਕੁਝ ਆਇਤਾਂ ਦੇ ਬਾਅਦ ਇਕ ਗੁਲਾਮ ਦੇ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕ ਅਧੀਨ ਰਹਿਣ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ (2:9)। (ਦੋਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਅਪਵਾਦ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਇਕ ਨੂੰ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਇੱਛਾ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ [ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 5:29]।)

“ਆਪਣੇ ਪਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣ” ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪਤਨੀਆਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਤੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਹਨ,²⁸ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਤਨੀਆਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕੋਈ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪਰਗਟ ਨਹੀਂ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ। ਇਹ ਇਕ ਤਾਗੀਦ ਹੈ ਕਿ ਪਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਜਾਂ ਮਾਰਗ-ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਕ ਸਮਝਦਾਰ ਪਤਨੀ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਸਭ ਕਿਉਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ? ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ **ਭਈ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਬਚਨ ਦੀ ਬਦਨਾਮੀ ਨਾ ਹੋਵੇ** – ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਤੌਰ ਤੇ, “ਨਿੰਦਾ ਨਾ ਹੋਵੇ” (βλασφημῶ, ਬਲੈਸਫੀਮੀਓ), ਜਾਂ “ਬਦਤਮੀਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਿਰੁੱਧ ਬੋਲਣਾ”।²⁹ ਇਹ ਅਜੀਬ ਪਰ ਸੱਚੀ ਅਦਭੁਤ ਘਟਨਾ ਹੈ ਕਿ ਗੈਰ-ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਲੋਕ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉੱਚ ਆਦਰਸ਼ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਪਰ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨਾਂ ਵਿਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਮਸੀਹੀ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਜੀਉਣ ਵਿਚ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਸੀਹੀ ਜੀਵਨ ਸਾਨੂੰ ਜੀਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ੱਕ ਇਹ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਵਚਨ ਦੀ “ਬਦਨਾਮੀ” ਹੈ (NEB)। ਇਸ ਦੇ ਵਿਚ ਉਹ ਜਵਾਨ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਆਪਣੇ ਪਤੀਆਂ ਦਾ ਆਦਰ ਕਰਨ ਵਿਚ ਅਸਫਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ (ਵੇਖੋ 1 ਪਤਰਸ 3:1-6)।

ਆਇਤਾਂ 6-8. ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਹਦਾਇਤ ਦਾ ਕੇਂਦਰ-ਬਿੰਦੂ ਮੁਟਿਆਰਾਂ ਦੀ ਵੱਲੋਂ ਜੁਆਨਾਂ ਵੱਲ ਮੋੜ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਸਮੂਹ ਦੇ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਥੋੜ੍ਹੀ ਅਤੇ ਸੰਖੇਪ ਹੈ: **ਇਸੇ ਪਰਕਾਰ ਜੁਆਨਾਂ ਨੂੰ ਤਰੀਦ ਕਰ ਭਈ ਸੁਰਤ ਵਾਲੇ ਹੋਣ** (σωφρονέω, ਸੋਫਰੋਨੀਓ)। 2:7 ਵਿਚ ਪਹਿਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ (ਸਭਨੀਂ ਗੱਲੀਂ) ਨੂੰ “ਸੁਰਤ ਵਾਲੇ” ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ,³⁰ ਜਿਹੜੇ ਇਸ ਮੰਗ ਨੂੰ

ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਿਆਪਕ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ: “ਜੁਆਨਾਂ ਨੂੰ ਸਭਨਾਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਰਤ ਵਾਲੇ ਬਣਨ ਦੀ ਤਰੀਕ ਕਰ” (ਵੇਖੋ NEB)।

ਸੰਸਾਰ ਸਾਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੁਆਨਾਂ ਨੂੰ “ਅੱਯਾਸੀ ਕਰਨ” ਅਤੇ “ਇਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ” ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ; ਪਰ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ “ਸੁਰਤ ਵਾਲੇ” – ਸ਼ਾਂਤ, ਸੰਜਮ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ-ਬਣਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਜੰਨ ਆਰ. ਡਬਲਿਊ. ਸਟੈਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ,

ਪੌਲੁਸ ਗੁੱਸੇ ਅਤੇ ਜੀਭ, ਇੱਛਾ ਅਤੇ ਲਾਲਚ ਅਤੇ ਖਾਸਕਰ ਸਰੀਰਕ ਭੁੱਖ ਜਿਸ ਵਿਚ ਯੋਨ ਕ੍ਰਿਆ ਦੀ ਤੀਬਰ ਇੱਛਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਕਾਬੂ ਵਿਚ ਰੱਖਣ ਦੇ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਰਿਹਾ [ਸੀ], ਤਾਂ ਕਿ ਮਸੀਹੀ ਜੁਆਨ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੁੱਧਤਾ ਦੇ ਨਾ ਬਦਲਣ ਵਾਲੇ ਮਸੀਹੀ ਮਾਪਦੰਡ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਸਮਰਪਿਤ ਰਹਿਣ।³¹

ਕਿਉਂਕਿ ਜਵਾਨ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਹਦਾਇਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਈ ਸੀ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਵਿਆਹੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ, ਜਵਾਨ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਸ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਕੁਝ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਲਈ ਸੀ ਜਿਹੜੇ ਵਿਆਹੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਕ ਟਿੱਪਣੀਕਾਰ ਨੇ ਲਿਖਿਆ,

ਜੇਕਰ ਇਹ ਜਵਾਨ ਪੁਰਸ਼ ਵਿਆਹੇ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਾਲ ਬੱਚੇ ਸਨ, ਤਾਂ ਸੰਜਮ ਦੁਗਣਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਗੁਣ ਦੀ ਕਮੀ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿਚ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਦੁਰਉਪਯੋਗ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ... ਸਾਰੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਗੁਣ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇਕ ਪਤੀ ਵਿਆਹ ਵਿਚ ਯੋਗਦਾਨ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ – ਆਤਮ-ਕੁਰਬਾਨੀ, ਪ੍ਰੇਮ, ਕੋਮਲਤਾ, ਤਰਸ, ਸੁਣਨਾ – ਸਭ ਦੇ ਸਭ ਸੰਜਮ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿੱਕਲਦੇ ਹਨ।³²

ਆਇਤ 6 ਵਿਚ “ਸੁਰਤ ਵਾਲੇ” ਸ਼ਬਦ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਹਨ, ਪਰ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੁਆਨਾਂ ਨੂੰ ਪੌਲੁਸ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਹੋਰ ਉਮਰ ਦੇ ਵਰਗ ਦੇ ਸਮੂਹਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਿਉਂ ਇੰਨੀਆਂ ਸੰਖੇਪ ਜਾਂ ਥੋੜ੍ਹੀਆਂ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਸ਼ਾਇਦ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਤੀਤੁਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਖੁਦ ਜੁਆਨ ਸੀ: **ਅਤੇ ਸਭਨੀਂ ਗੱਲਾਂ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੁਭ ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਨਮੂਨਾ ਕਰ ਵਿਖਾਲ, ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਸੁਚੱਮਤਾਈ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾਈ ਅਤੇ ਖਰਾ ਬਚਨ ਹੋਵੇ ਜਿਹ ਦੇ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਦੇਸ਼ ਨਾ ਲੱਗ ਸੱਕੇ ਭਈ ਵਿਰੋਧੀ ਸਾਡੇ ਉੱਤੇ ਐਗੁਣ ਲਾਉਣ ਦਾ ਦਾਉ ਨਾ ਪਾ ਕੇ ਲੱਜਿਆਵਾਨ ਹੋਵੇ।**

ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ 2:7, 8 ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ, ਸਾਨੂੰ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:12 ਦਾ ਚੇਤਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ, “ਕੋਈ ਤੇਰੀ ਜੁਆਨੀ ਨੂੰ ਤੁੱਛ ਨਾ ਜਾਣੇ ਸਗੋਂ ਤੂੰ ਨਿਹਚਾਵਾਨਾਂ ਲਈ ਬਚਨ ਵਿੱਚ, ਚਾਲ ਚਲਣ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰੇਮ ਵਿੱਚ, ਨਿਹਚਾ ਵਿੱਚ, ਪਵਿੱਤਰਤਾਈ ਵਿੱਚ, ਨਮੂਨਾ ਬਣੀਂ।” ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੇ ਵਾਂਗ, ਤੀਤੁਸ ਨੇ “ਨਮੂਨਾ” (τύπος, *ਟਾਪੋਸ*) ਬਣਨਾ ਸੀ।³³ ਇਹ ਦੋ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੇਗਾ। ਇਹ ਉਸ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਮਹੱਤਵ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਹੈ ਉਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਇਕ ਜਿੰਦਾ ਨਮੂਨਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ। ਕਰੇਤ ਦੇ ਟਾਪੂ ਤੇ, ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵੇਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਕਿ ਮਸੀਹ ਦਾ ਚੇਲਾ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ, ਤੀਤੁਸ ਨੇ “ਸੁਭ ਕਰਮਾਂ” ਦਾ ਨਮੂਨਾ ਬਣਨਾ ਸੀ। “ਸੁਭ” (καλός, *ਕਾਲੋਸ*) ਉਸ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਦਾ ਹੈ “ਜੋ ਨੈਤਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਚੰਗਾ, ਸਹੀ, ਨੇਕ, [ਅਤੇ] ਆਦਰਯੋਗ ਹੈ।”³⁴ ਉਸ ਨੇ ਜੋ ਕੀਤਾ ਸੀ ਉਸ ਦੇ ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਨਮੂਨਾ ਬਣਨਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਤਦ ਤੱਕ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲੈਣ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਮਸੀਹੀ ਜੀਵਨ ਜੀਉਣ ਬਾਰੇ ਗੰਭੀਰ

ਨਾ ਹੁੰਦਾ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਸ ਨੇ ਜੋ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਉਸ ਦੇ ਵਿਚ ਨਮੂਨਾ ਬਣਨਾ ਸੀ: “ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਸੁਚੱਮਤਾਈ।” “ਸੁਚੱਮਤਾਈ” ਸ਼ਬਦ ਉਸ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਹੈ ਜੋ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ “ਸੁੱਧ,” ἀγνεία (*ਹੈਗਨੀਆ*) ਦੇ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ἀφθορία (*ਅਫਥੋਰੀਆ*) ਤੋਂ ਆਇਆ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਬਾਰੇ ਇਹ ਗਵਾਹੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੈ।³⁵ ਬਾਈਬਲ ਦੀ “ਡਾਕਟ੍ਰਿਨ” (διδασκαλία, *ਡਿਡਾਸਕਾਲੀਆ*) ਜਾਂ “ਸਿੱਖਿਆ” ਜਿਸ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖ ਦੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਡਾਕਟ੍ਰਿਨਾਂ ਮਿਲਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਸੁੱਧ, ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਹੈ।

ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਚ, ਤੀਤੁਸ ਨੇ “ਗੰਭੀਰ” (σεμνότης, *ਸਮਨੋਟਸ*) ਬਣਨਾ ਸੀ। ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਇਸ ਲੜੀ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਕਈ ਵਾਰ ਆਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਅਜਿਹੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜੀਵਨ ਜੀਉਣ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਲੋਕ ਸਾਡਾ ਆਦਰ ਕਰਨਗੇ।³⁶ ਅਧਿਆਇ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ, ਬੁੱਢੇ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ “ਗੰਭੀਰ” (σεμνός, *ਸਮਨੋਸ*) ਬਣਨ ਦੇ ਲਈ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ (2:2); ਹੁਣ ਜੁਆਨ ਨੂੰ ਵੀ ਉਹੀ ਗੱਲ ਆਖੀ ਗਈ ਹੈ।

ਅੰਤ ਵਿਚ, ਤੀਤੁਸ ਨੂੰ ਤਰੀਦ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ “ਖਰਾ ਬਚਨ ਹੋਵੇ ਜਿਹ ਦੇ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਦੇਸ਼ ਨਾ ਲੱਗ ਸੱਕੇ।” “ਬਚਨ ਵਿੱਚ ਖਰਾ” (λόγον ὑγιῆ, *ਲੋਗੋਨ ਹੁਗੀ*) ਹੋਣਾ “ਚੰਗੇ ਸ਼ਬਦ” (ਜਾਂ “ਚੰਗੀ ਸਿੱਖਿਆ”) ਵਰਤਣਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਬਾਰ-ਬਾਰ “ਖਰੀ ਸਿੱਖਿਆ” (ਜਾਂ “ਚੰਗੀ ਸਿੱਖਿਆ”) ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਵੇਖ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ, ਪਰ ਇਹ ਵਾਕ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਿਆਪਕ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਵਿਚ ਤੀਤੁਸ ਦੇ ਪਰਚਾਰ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਹੋਰਨਾਂ ਗੱਲਾਂ ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿੱਕਲਦੀਆਂ ਸਨ। ਉਸ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਗੁਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸੱਚੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਸਨ। ਉਹ ਮਦਦ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਅਤੇ ਚੰਗਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ, ਨਾ ਕਿ ਠੇਸ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਤੇ ਰੁਕਾਵਟ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ।

“ਜਿਹ ਦੇ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਦੇਸ਼ ਨਾ ਲੱਗ ਸੱਕੇ” ਸ਼ਬਦ ਇਕ ਸੰਯੁਕਤ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ἀκατάγωστος (*ਅਕਾਟਾਨੋਸਟੋਸ*) ਤੋਂ ਆਏ ਹਨ ਜੋ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੀ ਚੀਜ਼ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਦੀ “ਨਿੰਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।”³⁷ ਪੌਲੁਸ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦੇ ਰਿਹਾ ਕਿ ਤੀਤੁਸ ਨੇ ਜੋ ਆਖਿਆ ਸੀ ਉਸ ਦੀ ਕਦੇ ਆਲੋਚਨਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਪਰ ਉਹ ਉਸ ਅੱਗੇ ਇਹ ਤਰੀਦ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਤ ਕਰੇ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇ।

ਤੀਤੁਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜੀਭ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਵਿਚ ਰੱਖਣਾ ਸੀ **ਭਈ ਵਿਰੋਧੀ ਲੱਜਿਆਵਾਨ ਹੋਵੇ**।³⁸ “ਵਿਰੋਧੀ” (ἐναντίος, *ਈਨਾਨਟੀਓਸ*) ਕੋਈ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਵਚਨ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਲੱਜਿਆਵਾਨ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਝੂਠੇ ਸਾਬਤ ਹੋਣਗੇ।

ਅੰਤ ਵਿਚ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, ਆਲੋਚਕਾਂ ਨੂੰ **ਸਾਡੇ ਉੱਤੇ ਐਗੁਣ ਲਾਉਣ ਦਾ ਦਾਉ** ਨਾ ਲੱਭੋ। ਅਸੀਂ ਪੌਲੁਸ ਤੋਂ “ਤੇਰੇ” ਕਹਿਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇਗੀ³⁹; ਪਰ ਤੀਤੁਸ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਕੰਮ ਪੌਲੁਸ ਤੇ ਨਾਲੇ ਉਸ ਦੇ ਖੁਦ ਤੇ, ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਸਾਰੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕਾਂ ਅਤੇ ਪਰਚਾਰਕਾਂ ਅਤੇ ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਅਸਰ ਪਾਉਂਦੇ ਸਨ। ਸਾਨੂੰ ਇਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਚੇਤੇ ਕਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ “ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਸਿੰਗਾਰਨਾ” ਕਿਉਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ: ਅਸੀਂ ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਕਹਿੰਦੇ ਜਾਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਉਸ ਦਾ ਅਸਰ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਤੌਰ ਤੇ ਜਾਂ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਤੌਰ ਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਤੇ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਸਾਰੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਸਿੰਗਾਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ (2:9, 10)

ਗੁਲਾਮਾਂ ਨੂੰ ਤਗੀਦ ਕਰ ਜੇ ਆਪਣਿਆਂ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਸਭਨਾਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨ ਭਾਉਂਦੇ ਹੋਣ ਅਤੇ ਗੱਲ ਨਾ ਮੋੜਨ, ¹⁰ਚੇਰੀ ਚਲਾਕੀ ਨਾ ਕਰਨ ਸਗੋਂ ਪੂਰੀ ਮਾਤਬਰੀ ਵਿਖਾਲਣ ਭਈ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਮੁਕਤੀ ਦਾਤਾ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਸਿੰਗਾਰਨ।

ਆਇਤਾਂ 9, 10. ਅਸੀਂ ਵੇਖਿਆ ਸੀ ਕਿਵੇਂ ਨਵਾਂ ਨੇਮ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 6:1, 2 ਵਿਚ ਗੁਲਾਮੀ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇੱਥੇ ਵਾਧੂ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜੀਨ ਏ. ਗੈਟਜ਼ ਨੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਸੀ,

ਬਾਰਹੀ ਰੂਪ ਨਾਲ ਸਮੱਸਿਆ ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਇ, [ਪੌਲੁਸ] ਨੇ ਸਮੱਸਿਆ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ। ... ਜਦੋਂ ਮਾਲਕ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਗੁਲਾਮਾਂ ਨਾਲ ਭਰਾਵਾਂ ਵਰਗਾ ਵਿਹਾਰ ਕਰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਗੁਲਾਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਸਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋਣ, ਤਾਂ ਪੁਰਾਣੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਅਸੰਭਵ ਸੀ। ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਆਖ਼ਰਕਾਰ ਟੁਕੜੇ-ਟੁਕੜੇ ਹੋ ਗਈ।⁴⁰

2:9, 10 ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਗੁਲਾਮਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੇ ਉਸੇ ਕ੍ਰਮ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹਨ (ਵੇਖੋ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 6:1, 2); ਪਰ ਕੁਝ ਪਿਛਲੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ ਜਿਸ ਵਿਚ “ਪ੍ਰੇਮ ਵਿੱਚ ਪੱਕੇ ਹੋਣਾ” ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ (ਤੀਤੁਸ 2:2)।

ਗੁਲਾਮਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਮੂਲ ਤਗੀਦ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ: ਗੁਲਾਮਾਂ ਨੂੰ ਤਗੀਦ⁴¹ ਕਰ ਜੇ ਸਭਨਾਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣਿਆਂ ਮਾਲਕਾਂ⁴² ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਹਿਣ। “ਗੁਲਾਮਾਂ” ਸ਼ਬਦ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ δούλος (ਡੂਲੋਸ, “ਗੁਲਾਮ”) ਦਾ ਬਹੁਵਚਨ ਰੂਪ ਤੋਂ ਆਇਆ ਹੈ। “ਅਧੀਨ ਰਹਿਣ” (ὑποτάσσω, ਹੁਪੋਟਾਸੋ) ਅਹੁਦੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਇਕ ਸੈਨਕ ਸ਼ਬਦ ਹੈ (ਵੇਖੋ 2:5)। ਕਰੇਤ ਵਿਚ ਮਸੀਹੀ ਗੁਲਾਮਾਂ ਨੇ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਅਣਆਗਿਆਕਾਰੀ ਦੇ ਲਈ ਤਰਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਲਿਆ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਾਲੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕਾਂ (δεδουλωμένοι, ਡੀਸਪੋਟਸ ਦਾ ਬਹੁਵਚਨ) ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ “ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਰਹਿਣ” (KJV) ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। NEB ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ “ਗੁਲਾਮਾਂ ਨੂੰ ਆਖ ਕਿ ਉਹ ਸਭਨਾਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਇਖ਼ਤਿਆਰ ਦਾ ਆਦਰ ਕਰਨ।”

ਨਿਰਾ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਰਹਿਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਗੁਲਾਮਾਂ ਨੇ ਸਹੀ ਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਰਵੱਈਏ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਨਾ ਸੀ: ਮਨ ਭਾਉਂਦੇ ਹੋਣ ਅਤੇ ਗੱਲ ਨਾ ਮੋੜਨ। ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸ਼ਬਦ “ਮਨ ਭਾਉਂਦੇ” (εὐάρεστος, ਇਯੂਰੈਸਟੋਸ) ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ἀρεστός (ਅਰੈਸਟੋਸ, “ਪ੍ਰਸੰਨ ਕਰਨਾ ਵਾਲਾ” ਜਾਂ “ਸਹਿਮਣ ਹੋਣ ਯੋਗ”) ਅਤੇ εὖ (ਇਯੂ, “ਚੰਗਾ”) ਨਾਲ ਬਣਿਆ ਹੈ।⁴³ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ, ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਸ਼ਾਇਦ “ਆਪਣੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ” ਦੇਣ ਨਾਲ ਹੈ,⁴⁴ ਪਰ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਬਾਕੀ ਸਭ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ “ਜੋ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ।”⁴⁵ ਸ਼ਾਇਦ ਦੋਹਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਥਾਂ ਤੇ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਹੈ,

ਹੇ ਨੈਕਰੇ, ਤੁਸੀਂ ਸਭਨੀਂ ਗੱਲੀਂ ਆਪਣੇ ਸੰਸਾਰਕ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਕਰੋ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਰਿਝਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਾਂਙੁ ਵਿਖਾਵੇ ਦੀ ਨੈਕਰੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਮਨ ਦੀ ਸਫਾਈ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਭੈ ਨਾਲ ਕਰੋ। ਜੇ ਕੁਝ ਤੁਸੀਂ ਕਰੋ ਸੇ ਚਿੱਤ ਲਾ ਕੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਲਈ ਕਰੋ, ਨਾ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਲਈ (ਕੁਲੁਸੀਆਂ 3:22, 23)।

“ਗੱਲ ਨਾ ਮੋੜਨ” ਸ਼ਬਦ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ἀντιλέγω (*ਅੰਟੀਲੀਗੋ*) ਤੋਂ ਆਏ ਹਨ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਵਿਰੁੱਧ ਬੋਲਣਾ”⁴⁶ NIV ਬਾਈਬਲ ਇਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਮੁੜ ਕੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ” ਵਜੋਂ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇਕ ਗੁਲਾਮ ਦੇ ਲਈ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਕਰਨੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮੂਰਖਤਾ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਉੱਤੇ ਜੀਵਨ ਜਾਂ ਮੌਤ ਦਾ ਇਖ਼ਤਿਆਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਵਿਚ ਸ਼ਾਇਦ ਘੱਟ ਸਿੱਧੇ ਵਿਰੋਧ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਲਕ ਦੇ ਬਾਰੇ ਬੁੜ ਬੁੜ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਪਿੱਠ ਪਿੱਛੇ ਉਸ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕਰਨਾ। ਪੌਲਸ ਨੇ ਫਿਲਿੱਪੈ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਸੱਭੇ ਕੰਮ ਬੁੜ ਬੁੜ ਅਤੇ ਝਗੜੇ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਰੋ” (ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ 2:14)।

ਗੁਲਾਮਾਂ ਨੂੰ ਆਖਰੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ: **ਚੋਰੀ ਚਲਾਕੀ ਨਾ ਕਰਨ ਸਗੋਂ ਪੂਰੀ ਮਾਤਬਰੀ ਵਿਖਾਲਣ**। “ਚੋਰੀ ਚਲਾਕੀ” ਸ਼ਬਦ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ *σοφίῳ* (*ਨੋਸਫੀਜ਼ੋ*, “ਵੱਖਰਾ ਕਰਨਾ”) ਤੋਂ ਹੈ ਅਤੇ ਮੱਧ ਸਵੱਰ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੇ ਲਈ ਵੱਖਰਾ ਕਰਨਾ”⁴⁷ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 5 ਵਿਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਹਨਾਨਿਯਾ ਨੇ “ਮਿਲਖ ਵੇਚੀ ਅਤੇ ਉਹ ਦੇ ਮੁੱਲ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਆਪਣੇ ਲਈ ਰੱਖ ਛੱਡਿਆ” (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 5:1, 2; ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)। ਗੁਲਾਮ ਹਮੇਸ਼ਾ ਕੀਮਤੀ ਸਮਾਨ ਦੇ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੁੰਦੇ ਸਨ (ਵੇਖੋ ਉਤਪਤ 39:4-6)। ਇਕ ਗੁਲਾਮ ਦੇ ਲਈ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ “ਉਹ ਇਸ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਗੁਆਏਗਾ,” ਜਾਂ “ਆਖਰਕਾਰ, ਮੈਂ ਇਸ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹਾਂ”⁴⁸ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਲੈਣਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਕਿ ਉਹ ਚੀਜ਼ ਗੁਆਚ ਗਈ ਹੈ, ਚੋਰੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਜਾਂ ਟੁੱਟ ਗਈ ਹੈ, ਕਾਫੀ ਪਰਤਾਉਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਰਹੀ ਹੋਵੇਗੀ।

“ਪੂਰੀ ਮਾਤਬਰੀ ਵਿਖਾਲਣ” ਚੋਰੀ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਤਰੀਕ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇੱਥੇ “ਮਾਤਬਰੀ” (*πίστις*, *ਪਿਸਟਿਸ*) ਸ਼ਬਦ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ “ਜਿਸ ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ, ਨਿਰਭਰਤਾ”⁴⁹ ਮਸੀਹੀ ਗੁਲਾਮ ਨੇ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਬਣਨਾ ਸੀ ਜਿਸ ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਮਾਲਕ ਆਪਣੀ ਮਲਕੀਅਤ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਹਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਕ ਭਰੋਸਮੰਦ ਸੇਵਕ।

ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਮੁਖ ਵਾਕ ਵੱਲ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ 2:1 ਦੇ ਸਾਡੇ ਵਿਸ਼ੇ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ – **ਭਈ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਮੁਕਤੀ ਦਾਤਾ**⁵⁰ **ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਸਿੰਗਾਰਨ**। “ਸਿੰਗਾਰਨ” ਸ਼ਬਦ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ *κοσμέω* (*ਕੋਸਮੀਓ*) ਤੋਂ ਆਇਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ “ਕੋਸਮੈਟਿਕ” ਜਾਂ “ਸਿੰਗਾਰ” ਸ਼ਬਦ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦੇ “ਰੂਪ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਕ ਬਣਾਉਣਾ”⁵¹ ਅਸੀਂ ਇਹ ਸ਼ਬਦ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2:9 ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਵੇਖ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ, ਜਿੱਥੇ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਨੂੰ “ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੁਹਾਉਣੀ ਪੁਸ਼ਾਕੀ ਨਾਲ ਸੁਆਰਨ” ਦੇ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੋਥੀ 21:2 ਵਿਚ ਵੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਸੁਰਗ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਉਸ ਲਾੜੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਹੜੀ “ਆਪਣੇ ਲਾੜੇ ਲਈ ਸਿੰਗਾਰੀ ਹੋਈ ਹੈ।”

ਇੱਥੇ, “ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਸਿੰਗਾਰਨ” ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਗੁਲਾਮਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਮਾਜ ਵਿਚ

ਗੁਲਾਮਾਂ ਦਾ ਰੁਤਬਾ ਸਭ ਤੋਂ ਨੀਵਾਂ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਨਿਕੰਮੇ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਘਟੀਆ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਰ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਤੁਸੀਂ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਤਮ ਸੇਵਕ ਬਣ ਕੇ, ‘ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਸਿੰਗਾਰ’ ਸਕਦੇ ਹੋ! ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭਨਾਂ ਦੇ ਲਈ ਆਕਰਸ਼ਕ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਜੋ ਜਿਹੜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਹਨ!” ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਸਾਰੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ “ਸਾਡੇ ਮੁਕਤੀ ਦਾਤਾ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਸਿੰਗਾਰਨਾ”

“ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਪਰਗਟ ਹੋਈ ਹੈ” (2:11-15)

ਗੈਰੀ ਡਬਲਿਊ. ਡੀਮਾਰੈਸਟ ਨੇ 2:11-15 ਨੂੰ “ਪੌਲੁਸ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਵਿਚ ਪਾਈਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮਸੀਹੀ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਦੇ ਸੱਚਮੁੱਚ ਸੁੰਦਰ ਅਤੇ ਸੰਖੇਪ ਸਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ” ਕਿਹਾ ਹੈ।⁵² ਕਾਰਲ ਸਪੇਨ ਨੇ ਇਸ ਬੰਦ ਨੂੰ “ਮਸੀਹੀ ਨੈਤਿਕ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਢਾਂਚੇ ਦਾ ਖੂੰਜੇ ਦਾ ਪੱਥਰ” ਨਾਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।⁵³

ਗੋਰਡੇਨ ਡੀ. ਫੀ ਨੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਸੀ, “ਯੂਨਾਨੀ ਮੂਲ ਲਿਖਤ ਵਿਚ 11-14 ਆਇਤਾਂ ਇੱਕੋ ਵਾਕ ਵਿਚ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ‘ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਕਿਰਪਾ’ ਇਕ ਵਿਆਕਰਣਾਤਮਕ ਵਿਸ਼ੇ ਵਜੋਂ ਖੜ੍ਹੀ ਹੈ।”⁵⁴ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੈ: ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ “ਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਕਿਰਪਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਦਾਤ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਵੱਡੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ।”⁵⁵ ਕਿਰਪਾ ਮਸੀਹੀ ਜੀਵਨ ਜੀਉਣ ਦਾ ਕਾਰਣ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਜੀਉਣ ਦਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਬਲ ਵੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

ਕਿਰਪਾ ਬਚਾਉਂਦੀ ਹੈ (2:11)

“ਕਿਉਂ ਜੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਸਭਨਾਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੀ ਮੁਕਤੀ ਲਈ ਪਰਗਟ ਹੋਈ।

ਆਇਤ 11. ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਲੰਬੇ ਵਾਕ ਵਿਚ ਕਿਉਂ ਜੇ (γάρ, ਗਾਰ) ਸ਼ਬਦ ਹੈ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਕਾਰਣ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੇ ਲਈ ਆਧਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਹੁਣੇ ਜਿਹੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ।

ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਪਰਗਟ ਹੋਈ। “ਪਰਗਟ ਹੋਈ” (ἐπιφάνω, ਐਪੀਫਾਈਨੇ) ਕਿਰਿਆ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 6:14 ਵਿਚ “ਪਰਕਾਸ਼ ਹੋਣ” (ἐπιφάνεια, ਐਪੀਫਾਨੀਆ) ਨਾਂਵ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ। ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਮਸੀਹ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਆਮਦ ਜਾਂ ਦੇਹਧਾਰਣ ਦੇ ਲਈ ਚਾਰ ਵਾਰ⁵⁶ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਦੂਜੀ ਆਮਦ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਪੰਜ ਵਾਰ ਵਰਤੇ ਗਏ ਹਨ।⁵⁷ ਇੱਥੇ ਐਪੀਫਾਈਨੇ ਮਸੀਹ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਆਮਦ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਆਇਤ 13 ਵਿਚ ਐਪੀਫਾਨੀਆ ਉਸ ਦੀ ਦੂਜੀ ਆਮਦ ਦੇ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਐਪੀਫਾਈਨੇ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ φάνω (ਫਾਈਨੇ, “ਚਮਕਣ”) ਅਤੇ ἐπι (ਐਪੀ, “ਉੱਤੇ”) ਨੂੰ ਮਿਲਾ ਕੇ ਬਣਿਆ ਹੈ।⁵⁸ ਸੰਸਾਰ ਪਾਪ ਦੇ ਹਨੇਰੇ ਵਿਚ ਸੀ, ਪਰ ਫਿਰ, ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਚਾਣਨ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ “ਜਗਤ ਦਾ ਚਾਨਣ” ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਆਇਆ (ਯੂਹੰਨਾ 8:12)। ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤੋਂ ਹੀ ਕਿਰਪਾਲੂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਰਿਹਾ ਹੈ (ਕੂਚ 34:6), ਪਰ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਉਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕਿਰਪਾ ਦੇ ਸਿੱਧ ਅਵਤਾਰ ਵਜੋਂ ਪਰਗਟ ਹੋਇਆ। ਮਸੀਹ ਨੇ ਕਿਰਪਾ ਨੂੰ ਇਕ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ।

ਮਸੀਹ ਦੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਪਰਗਟ ਹੋਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਮੁਕਤੀ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਵਿਚ ਉਸ ਦਾ ਦੇਹ ਧਾਰਣਾ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਖਾਸਕਰ ਸਲੀਬ ਉੱਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ

(ਵੇਖੋ 2:14)। ਡੇਲ ਹਾਰਟਮੈਨ ਨੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਸੀ, “ਕਿਰਪਾ ਇਕ ‘ਸਲੀਬੀ ਸ਼ਬਦ’ ਹੈ। ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਸਲੀਬ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਿੰਨੀ ਵਾਰ ਵੀ ‘ਕਿਰਪਾ’ ਸ਼ਬਦ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਹੱਥ ਦੀਆਂ ਉਂਗਲਾਂ ਤੇ ਗਿਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਲੀਬ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਸਾਡੇ ਲਈ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਨੂੰ ਪਰਗਟ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕ ਮੁੱਖ ਸ਼ਬਦ ਬਣ ਗਿਆ।”⁵⁹

ਇਹ ਕਿਰਪਾ ਸਭਨਾਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਤੇ ਹੋਈ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ “ਸਭਨਾਂ ਮਨੁੱਖਾਂ” “ਪਰਗਟ ਹੋਈ” (KJV; NKJV; CJB) ਜਾਂ “ਮੁਕਤੀ ਲਿਆਉਣਾ” (ASV; NASB; ESV) ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਇਹ ਅਰਥ ਵਿਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਾਇਨੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ।⁶⁰ ਉਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਵਾਦ ਤੋਂ ਭਿੰਨ ਜਿਸ ਦਾ ਝੂਠੇ ਉਪਦੇਸ਼ਕ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਸਭਨਾਂ ਦੇ ਲਈ ਹੈ: ਸਭਨਾਂ ਯੁੱਗਾਂ ਲਈ, ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਦੋਹਾਂ ਲਈ, ਸਾਰੇ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਲਈ – ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭਨਾਂ ਦੇ ਲਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਝੂਠ ਮਾਰਨ ਵਾਲੇ, ਆਲਸੀ, ਬੁਰੇ ਦਰਿੰਦੇ ਕਰੇਤੀਆਂ ਲਈ ਵੀ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਅਣਕਮਾਈ ਕਿਰਪਾ ਸਾਡੇ ਲਈ ਵੀ ਹੈ! ਸਲੀਬ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੇ ਲਈ ਇਕ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਇਲਾਜ ਹੈ। “[ਮਸੀਹ ਨੇ] ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਹਰੇਕ ਮਨੁੱਖ ਲਈ ਮੌਤ ਦਾ ਸੁਆਦ ਚੱਖਿਆ” (ਇਬਰਾਨੀਆਂ 2:9)।

ਕਿਰਪਾ ਤਾੜਨਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ (2:12)

¹²ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਤਾੜਨਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਭਈ ਅਸੀਂ ਅਭਗਤੀ ਅਤੇ ਸੰਸਾਰੀ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਮਨ ਫੇਰ ਕੇ ਇਸ ਵਰਤਮਾਨ ਜੁੱਗ ਵਿੱਚ ਸੁਰਤ, ਧਰਮ ਅਤੇ ਭਗਤੀ ਨਾਲ ਉਮਰ ਬਤੀਤ ਕਰੀਏ।

ਆਇਤ 12. ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਉਸ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਕਿੰਨਾ ਅਦਭੁਤ ਹੈ ਜੇ ਸਾਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦੀ ਹੈ; ਪਰ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਰਪਾ ਦਾ ਇਕਮਾਤਰ ਕਾਰਜ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਅੱਗੇ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਪਾ ਸਾਨੂੰ ਤਾੜਨਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ: ਸਾਨੂੰ ਤਾੜਨਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਭਈ ਅਸੀਂ ਅਭਗਤੀ ਅਤੇ ਸੰਸਾਰੀ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਮਨ ਫੇਰ ਕੇ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਬਪਤਿਸਮਾ ਲੈ ਕੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਵਿੱਚੋਂ ਉੱਠਦੇ ਹਾਂ, ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਅਦਭੁਤ ਕਿਰਪਾ ਦੁਆਰਾ ਬਚਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 2:38; 22:16), ਤਾਂ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ? ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਦੇ ਯੋਗ ਹਾਂ ਪਰ ਇਸ ਲਈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਚਨ ਵਿਚ ਜੀਵਨ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਕਿਰਪਾ ਥੋੜੀ ਕਿਰਪਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

“ਤਾੜਨਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ” *παίδεω* (ਪੇਡੀਊ) ਦਾ ਬੱਚੇ (*παῖς*, ਪੇਸ) ਲਈ ਵਰਤੇ ਗਏ ਮੂਲ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਪੇਡੀਊ ਇਕ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦੀ ਤਾੜਨਾ ਹੈ, “ਪੜ੍ਹਾਈ ਲਿਖਾਈ ਜਾਂ ਵਿੱਦਿਆ ਲਈ ਵਿਆਪਕ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ।”⁶¹ ਇਸ ਨੇ ਹਰੇਕ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜੋ ਇਕ ਸਿਆਣੇ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਪਾਲਣ-ਪੋਸ਼ਣ ਦੇ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸੀ। ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਅਤੇ ਤੀਤੁਸ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਪੱਤਰਾਂ ਵਿਚ, ਪੇਡੀਊ ਸਿੱਖਿਆ (1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:20), ਤਾੜਨਾ (2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 3:16) ਅਤੇ ਸੁਧਾਰਨ (2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2:25) ਦੇ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੇਡੀਊ ਸ਼ਬਦ ਮਜ਼ਬੂਤ, ਪ੍ਰੇਮੀ, ਨਿਰੰਤਰ ਤਾੜਨਾ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ।⁶² ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮੈਂ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਝਿੜਕਦਾ ਅਤੇ ਤਾੜਦਾ [ਪੇਡੀਊ] ਹਾਂ” (ਪਰਕਾਸ਼ 3:19; ਵੇਖੋ ਇਬਰਾਨੀਆਂ 12:5-11)।

ਕਿਰਪਾ ਸਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ 2:11-15 ਦਾ ਕੇਂਦਰ-ਬਿੰਦੂ ਧਰਮੀ ਜੀਉਣ ਹੈ। ਕਿਰਪਾ ਸਾਨੂੰ ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਲੋਕ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਚੰਗੇ ਲੋਕ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਤਾੜਨਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਆਇਤ ਪਹਿਲਾਂ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਗੱਲ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਦੀ ਹੈ: “ਸਾਨੂੰ ਤਾੜਨਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਭਈ ਅਸੀਂ ਅਭਗਤੀ ਅਤੇ ਸੰਸਾਰੀ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਮਨ ਫੇਰੀਏ।”⁶³ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸ਼ਬਦ “ਅਭਗਤੀ” (ἀσέβεια, ਅਸੀਬੀਆ) α (ਅ) ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਨਕਾਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਭਗਤ ਬਣੇ” (σέβωμαι, ਸੀਬੋਮਾਈ)। ਅਸੀਬੀਆ ਇਕ ਵਿਆਪਕ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਜੋ “ਹਰੇਕ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖੇ ਬਿਨਾਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।”⁶⁴ “ਅਭਗਤੀ ਤੋਂ ਫਿਰਨਾ” ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਤਿਆਗਣਾ ਹੈ ਜੋ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਅਪ੍ਰਸੰਨ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਕਿਰਪਾ ਸਾਨੂੰ “ਸੰਸਾਰੀ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਮਨ ਫੇਰਨ ਦੇ ਲਈ” ਵੀ ਤਾੜਨਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। “ਸੰਸਾਰੀ” (κοσμικός, ਕੋਸਮੀਕੋਸ) ਸ਼ਬਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਦੁਨਿਆਵੀ “ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ” ਹੈ।⁶⁵ “ਵਿਸ਼ਿਆਂ” (ἐπιθυμία, ਐਪੀਥੁਮੀਆ) “ਅਤਿਯੰਤ ... ਲਾਲਸਾ[ਵਾਂ]”⁶⁶ – ਉਹ ਲਾਲਸਾਵਾਂ “ਜੋ ਵਰਤਮਾਨ ਸੰਸਾਰੀ ਵਿਵਸਥਾ ਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ” ਹਨ।⁶⁷ ਇਸ ਵਿਚ ਉਹ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜੋ ਅਨੈਤਿਕ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਮੌਜ ਮਸਤੀ, ਸੱਤਾ, ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਅਤੇ ਮਲਕੀਅਤ ਤੇ ਅਣਉਚਿਤ ਜ਼ੋਰ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਪਿੱਛੇ ਛੱਡ ਜਾਵਾਂਗੇ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਤੋਂ ਚਲੇ ਜਾਵਾਂਗੇ।

ਫਿਰ ਪੌਲਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਰੁਖ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਗੱਲ ਦੀ ਵੱਲ ਕੀਤਾ। ਕਿਰਪਾ ਸਾਨੂੰ ਸੁਰਤ, ਧਰਮ ਅਤੇ ਭਗਤੀ ਨਾਲ ਉਮਰ ਬਤੀਤ ਕਰਨ ਦੀ ਤਾੜਨਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। “ਸੁਰਤ” (σωφρόνως, ਸੋਫਰੋਨੋਸ) ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ ਜੋ ਅਸੀਂ 2:2, 5 ਅਤੇ 6 ਵਿਚ ਵੇਖੇ ਸਨ। ਇਹ ਸੰਜਮ ਵਰਤਣ ਦੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ।⁶⁸ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ “ਧਰਮ” (δικαίως, ਡਿਕਾਈਓਸ) ਸਹੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੀਉਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਹੈ; ਇਹ “ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ, ਉਚਿਤ ਢੰਗ ਨਾਲ, ਖਰੇ ਢੰਗ ਨਾਲ” ਜੀਉਣਾ ਹੈ।⁶⁹ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸ਼ਬਦ “ਭਗਤੀ” (ἐνσέβειω, ਯੂਸੀਬੋਸ) “ਅਭਗਤੀ” ਦਾ ਉਲਟ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਫਿਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਭਗਤੀ ਵਾਲਾ ਜੀਵਨ “ਪਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲ ਝੁਕਾਅ ਵਾਲੇ ਰਵੱਈਏ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ,” ਅਤੇ ਉਹ ਕਰਦਾ ਹੈ “ਜੋ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਮਨ ਭਾਉਂਦਾ ਹੈ।”⁷⁰

ਇਹ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਹਦਾਇਤਾਂ ਸਾਰੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ: ਖੁਦ ਨਾਲ, ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨਾਲ। ਖੁਦ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਸੰਬੰਧੀ, ਅਸੀਂ ਆਤਮ-ਅਨੁਸ਼ਾਸਿਤ ਬਣਨਾ ਹੈ। ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਸੰਬੰਧੀ, ਅਸੀਂ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਬਣਨਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਭੂ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਰਿਸ਼ਤੇ ਸੰਬੰਧੀ, ਅਸੀਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਹੈ।

ਇਹ ਆਇਤ ਇਹ ਆਖਦੇ ਹੋਏ ਖਤਮ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਵਰਤਮਾਨ ਜੁੱਗ ਵਿੱਚ – ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਤੌਰ ਤੇ “ਹੁਣ ਦੇ ਜੁੱਗ ਵਿਚ” (τὸν αἰῶνα, ਨੌਨ ਆਈਓਨੀ) ਭਗਤੀ ਨਾਲ ਉਮਰ ਬਤੀਤ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਆਇਤ 11 ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ “ਪਰਗਟ ਹੋਣ” ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਮਸੀਹ ਸਾਡੇ ਲਈ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਦੇਣ ਵਾਸਤੇ ਇਸ ਜਗਤ ਵਿਚ ਆਇਆ ਸੀ। ਆਇਤ 13 ਦੂਜੀ ਵਾਰ “ਪਰਗਟ ਹੋਣ” ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਮਸੀਹ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣਿਆਂ ਨੂੰ ਲੈਣ ਦੇ ਲਈ ਦੁਬਾਰਾ ਆਵੇਗਾ। ਅਸੀਂ ਮਸੀਹ ਦੇ ਦੋ ਵਾਰ ਪਰਗਟ ਹੋਣ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ,

“ਵਰਤਮਾਨ” ਸਮੇਂ ਵਿਚ (Phillips)। ਇੱਥੇ ਅਤੇ ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਸੂਰਤ, ਧਰਮ ਅਤੇ ਭਗਤੀ ਨਾਲ ਉਮਰ ਬਤੀਤ ਕਰਨੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ “ਵਰਤਮਾਨ ਜੁੱਗ ਵਿੱਚ” ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਵਰਤਮਾਨ ਜੁੱਗ ਵਾਂਗ ਜਾਂ ਵਰਤਮਾਨ ਜੁੱਗ ਲਈ ਉਮਰ ਬਤੀਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ।

ਕੁਝ ਲੋਕ ਸੋਚਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਬਚਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਉਹ ਕਿਵੇਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ। “ਆਖ਼ਰਕਾਰ,” ਉਹ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, “ਕਿਰਪਾ ਆਪੇ ਸੰਭਾਲ ਲਵੇਗੀ।” ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇਕ ਵਾਰ ਪੁੱਛਿਆ, “ਕੀ ਪਾਪ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਰਹੀਏ ਭਈ ਕਿਰਪਾ ਬਾਹਲੀ ਹੋਵੇ?” (ਰੋਮੀਆਂ 6:1)। ਉਸ ਦਾ ਖ਼ੋਫ਼ਨਾਕ ਜਵਾਬ ਸੀ “ਕਦੇ ਨਹੀਂ!” (ਰੋਮੀਆਂ 6:2)।

ਕਿਰਪਾ ਸੰਭਾਲਦੀ ਹੈ (2:13)

¹³ਅਤੇ ਉਸ ਸੁਭ ਆਸ ਦੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਮਹਾਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਅਤੇ ਮੁਕਤੀ ਦਾਤਾ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੇ ਤੇਜ ਦੇ ਪਰਗਟ ਹੋਣ ਦੀ ਉਡੀਕ ਰੱਖੀਏ।

ਆਇਤ 13. “ਇਸ ਵਰਤਮਾਨ ਜੁੱਗ ਵਿੱਚ” ਭਗਤੀ ਨਾਲ ਉਮਰ ਬਤੀਤ ਕਰਨਾ ਚੁਣੌਤੀਪੂਰਣ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਰੇਤ ਵਿਚ ਭਗਤੀ ਨਾਲ ਉਮਰ ਬਤੀਤ ਕਰਨਾ ਕਿੰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ! ਉਸ ਟਾਪੂ ਤੇ ਕਿਹੜੀ ਚੀਜ਼ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲੇਗੀ ਅਤੇ ਕਿਹੜੀ ਚੀਜ਼ ਸਾਨੂੰ ਸੰਭਾਲ ਸਕਦੀ ਹੈ? ਮੁਢਲੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਲਈ ਤਸੱਲੀ ਦਾ ਇਕ ਖਾਸ ਸ੍ਰੋਤ ਇਹ ਵਾਅਦਾ ਸੀ ਕਿ ਮਸੀਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਨਾਮ ਦੇਣ ਦੇ ਲਈ ਦੁਬਾਰਾ ਵਾਪਸ ਆਵੇਗਾ। ਉਹ ਉਸ ਸੁਭ ਆਸ ਦੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਮਹਾਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਅਤੇ ਮੁਕਤੀ ਦਾਤਾ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੇ ਤੇਜ ਦੇ ਪਰਗਟ ਹੋਣ ਦੀ ਉਡੀਕ ਰੱਖਦੇ ਸਨ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਰੱਖ ਰਹੇ ਹਾਂ)।

“ਉਡੀਕ ਰੱਖੀਏ” ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ *προσδέχομαι* (*ਪਰੋਸਡੀਚੋਮਾਈ*) ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਹੈ ਜੋ ਕਿ *πρός* (*ਪਰੋਸ*, “ਵੱਲ”) ਅਤੇ *δέχομαι* (*ਡੀਚੋਮਾਈ*, “ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ”) ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਬਣਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਆਸ ਨਾਲ ਉਡੀਕ ਰੱਖਣ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।⁷¹ “ਸੁਭ” (*μακάριος*, *ਮਾਕਾਰੀਓਸ*) ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਾਪਤ, ... ਖੁਸ਼ਕਿਸਮਤ, ਖੁਸ਼।”⁷² “ਆਸ” (*ἐλπίς*, *ਐਲਪਿਸ*) “ਭਰੋਸੇ ਨਾਲ [ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦੀ] ਉਡੀਕ ਕਰਨਾ ਹੈ।”⁷³ ਅਸੀਂ “ਸਾਡੀ ਆਸ ਦੇ ਖੁਸ਼ੀ-ਖੁਸ਼ੀ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਦੇ ਹਾਂ” (NEB) – “ਸਦੀਪਕ ਜੀਵਨ ਦੀ ਆਸ” (1:2; 3:7)।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਸੀਂ “ਆਪਣੇ ਮਹਾਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਅਤੇ ਮੁਕਤੀ ਦਾਤਾ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੇ ਤੇਜ ਦੇ ਪਰਗਟ ਹੋਣ ਦੀ” ਉਡੀਕ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ⁷⁴ (2:13)। ਇਹ “ਪਰਗਟ ਹੋਣਾ” (*ἐπιφάνεια*, *ਐਪੀਫਾਨੀਆ*) ਮਸੀਹ ਦੀ ਦੂਜੀ ਆਮਦ ਹੈ। 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:8 ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਇਸੇ ਭਾਵ ਵਿਚ ਵਰਤਿਆ ਸੀ: “ਹੁਣ ਤੋਂ ਧਰਮ ਦਾ ਮੁਕਟ ਮੇਰੇ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਧਰਮੀ ਨਿਆਈ ਹੈ ਉਸ ਦਿਨ ਮੈਨੂੰ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਮੈਨੂੰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਓਹਨਾਂ ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉਹ ਦੇ ਪਰਕਾਸ਼ ਹੋਣ [*ਐਪੀਫਾਨੀਆ*] ਨੂੰ ਪਿਆਰਾ ਜਾਣਿਆ।”⁷⁵

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਮਸੀਹ ਸੁਰਗ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਗਿਆ, ਉਸ ਨੇ ਦੁਬਾਰਾ ਆਉਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ (ਯੂਹੰਨਾ 14:3)। ਇਕ ਨਾ ਇਕ ਦਿਨ, ਉਹ “ਤੇਜ” (*δόξα*, *ਡੋਕਸਾ*) ਵਿਚ ਆਵੇਗਾ: ਆਪਣੇ ਬਲਵੰਤ ਦੂਤਾਂ ਸਣੇ ਭੜਕਦੀ ਅੱਗ ਵਿੱਚ, ਲਲਕਾਰੇ ਨਾਲ, ਮਹਾਂ ਦੂਤ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਨਾਲ ਅਤੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਤੁਰੀ ਨਾਲ (1 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 4:16; 2 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 1:7, 8)। ਜਦੋਂ ਉਹ ਪਰਗਟ ਹੋਵੇਗਾ, “ਹਰੇਕ ਅੱਖ ਉਸ ਨੂੰ ਵੇਖੇਗੀ” (ਪਰਕਾਸ਼ 1:7)। ਧਰਤੀ ਦਾ ਹਰੇਕ ਇਲਾਕਾ

ਇਸ ਆਖ਼ਰੀ ਘਟਨਾ ਦਾ ਗਵਾਹ ਹੋਵੇਗਾ! ਜਦੋਂ ਮਸੀਹ ਦੁਬਾਰਾ ਆਵੇਗਾ, ਜੋ ਲੋਕ ਤਿਆਰ ਹੋਣਗੇ “... ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਮਿਲਣ ਨੂੰ ਬੱਦਲਾਂ ਉੱਤੇ ਅਚਾਣਕ ਉਠਾਏ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਸਦਾ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਸੰਗ ਰਹਾਂਗੇ” (1 ਥੋਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 4:17)!

“ਆਪਣੇ ਮਹਾਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਅਤੇ ਮੁਕਤੀ ਦਾਤਾ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ” ਵਾਕ ਵਾਧੂ ਟਿੱਪਣੀ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਅਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੈਲੂਸ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰਤਾਈ ਦੇ ਦੋ ਮੈਂਬਰਾਂ (ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਪੁੱਤਰ) ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਾਂ ਸਿਰਫ ਇਕ (ਯਿਸੂ) ਨੂੰ। ਭਾਵੇਂ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਹੈ, ਮਸੀਹ ਨੂੰ “ਉਸ ਦੇ ਤੇਜ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਾਲੇ ਵੀ ਮਹਾਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਨਾਲ ਇਕ ਪੱਧਰ ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।”⁷⁶

ਪਰ, ਸਬੂਤ, ਇੱਕੋ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਅਨੁਵਾਦ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿਚ ਹੈ। ਯੂਨਾਨੀ ਮੂਲ ਲਿਖਤ ਵਿਚ, ਨਾਂਵ “ਮੁਕਤੀਦਾਤਾ” ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਨੁੱਛੇਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ, ਨਾਂਵ ਜੋ ਇੱਕੋ ਅਨੁੱਛੇਦ ਨਾਲ ਇਕੱਠੇ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ ਇੱਕੋ ਵਿਸ਼ੇ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਯੂਨਾਨੀ ਵਿਆਕਰਣ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਆਰਚੀਬਾਲਡ ਥੋਮਸ ਰੈਬਰਟਸਨ ਨੇ ਦੱਸਿਆ, “ਇਹ *ਥੀਓ* [‘ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ’] ਅਤੇ *ਸੈਟਰੋਸ* [‘ਮੁਕਤੀਦਾਤਾ’] ਨਾਲ ਇਕ ਅਨੁੱਛੇਦ ਦਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਰਥ ਹੈ।”⁷⁷ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੇਖਕ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ “ਪਰਗਟ ਹੋਣਾ” ਸ਼ਬਦ ਕਦੇ ਵੀ ਪਿਤਾ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਲਈ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਸਿਰਫ ਯਿਸੂ ਦੇ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।⁷⁸ ਲੀਫੈਲਡ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਜੇਕਰ ਪੈਲੂਸ ਇਸ ਵਾਕ ਵਿਚ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਅਤੇ ਮਸੀਹ ਨੂੰ ਅੱਡ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਮਸੀਹ ਦੀ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰਤਾਈ ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਰੋਪ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਇਹ ਵਿਆਕਰਣਿਕ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਨਾਲ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।”⁷⁹ ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਬਰਟਨ ਕੈਫਮੈਨ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ “ਸਾਡੇ ਮੁਬਾਰਕ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰਤਾਈ ਬਾਰੇ [ਪੂਰੇ ਨਵੇਂ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ] ਸਭ ਤੋਂ ਕੀਮਤੀ ਕਥਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਹੈ।”⁸⁰

“ਸਾਡਾ ਮਹਾਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਅਤੇ ਮੁਕਤੀ ਦਾਤਾ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ” ਦੁਬਾਰਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ! ਪੈਲੂਸ ਨੇ ਥੋਸਲੁਨੀਕੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਕਿ “ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨਾਲ ਇੱਕ ਦੂਏ ਨੂੰ ਤਸੱਲੀ ਦਿਓ” (1 ਥੋਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 4:18)। ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਦਾ ਇਹ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਸਾਨੂੰ ਸੰਭਾਲਦਾ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦਾ ਹੈ!

ਕਿਰਪਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਦਿੰਦੀ ਹੈ (2:14)

“ਜਿਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਲਈ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਭਈ ਸਾਰੇ ਕੁਧਰਮ ਤੋਂ ਸਾਡਾ ਨਿਸਤਾਰਾ ਕਰੇ ਅਤੇ ਖਾਸ ਆਪਣੇ ਲਈ ਇੱਕ ਕੋਮ ਨੂੰ ਪਾਕ ਕਰੇ ਜੇ ਸੁਭ ਕਰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮ ਹੋਵੇ।

ਆਇਤ 14. ਸਾਨੂੰ ਬਚਾਉਣ, ਸਾਨੂੰ ਤਾੜਨਾ ਦੇਣ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕਿਰਪਾ ਸਾਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਨ ਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਵੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ, ਮਸੀਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਲਈ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਭਈ ਸਾਰੇ ਕੁਧਰਮ ਤੋਂ ਸਾਡਾ ਨਿਸਤਾਰਾ ਕਰੇ ਅਤੇ ਖਾਸ ਆਪਣੇ ਲਈ ਇੱਕ ਕੋਮ ਨੂੰ ਪਾਕ ਕਰੇ ਜੇ ਸੁਭ ਕਰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮ ਹੋਵੇ। ਯਿਸੂ ਨੇ “ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ”; ਇਹ ਆਪਣੀ ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਾਰਜ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਕੋਈ ਉਸ [ਮੇਰੀ ਜਾਨ] ਨੂੰ ਮੈਥੋਂ ਖੋਰੰਦਾ ਨਹੀਂ ਪਰ ਮੈਂ ਆਪੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ” (ਯੂਹੰਨਾ 10:18)। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਯਿਸੂ ਨੇ “ਸਾਡੇ ਲਈ” ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। “ਉਹ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਕਿਰਪਾ

ਨਾਲ ਹਰੇਕ ਮਨੁੱਖ ਲਈ ਮੌਤ ਦਾ ਸੁਆਦ [ਚੱਖਿਆ]" (ਇਬਰਾਨੀਆਂ 2:9)।

ਉਸ ਨੇ ਸਾਡੇ ਲਈ ਮੌਤ ਦਾ ਸੁਆਦ ਕਿਉਂ ਚੱਖਿਆ? "ਸਾਡਾ ਨਿਸਤਾਰਾ ਕਰਨ ਲਈ।" "ਨਿਸਤਾਰਾ" (λυτρόω, ਲੁਥਰੂ) ਉਹ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਹੈ ਜੋ ਗੁਲਾਮੀ ਜਗਤ ਵਿੱਚੋਂ ਆਈ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ "ਅਜ਼ਾਦ ਕਰਨਾ ... , ਮੁਕਤ ਕਰਨਾ, ਬਚਾਉਣਾ।"⁸¹ ਲੁਥਰੂ ਸ਼ਬਦ ਉਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਕਿਰਿਆ ਰੂਪ ਹੈ ਜੋ "ਨਿਸਤਾਰੇ" (λύτρον, ਲੁਟਰੋਨ) ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।⁸²

ਇਸ ਨਿਸਤਾਰੇ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕਾਰਣ ਹਨ, ਪਰ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਸ਼ੁਭ ਕਰਮਾਂ ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕੀਤਾ। ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਤੌਰ ਤੇ, ਮਸੀਹ ਨੇ "ਸਾਰੇ ਕੁਧਰਮ ਤੋਂ" ਸਾਡਾ ਨਿਸਤਾਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। "ਕੁਧਰਮ" ਸ਼ਬਦ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ἀνομία (ਅਨੋਮੀਆ) ਤੋਂ ਆਇਆ ਹੈ ਜਿਹੜਾ α (ਅ) ਨੂੰ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ νόμος (ਨੋਮੋਸ, "ਧਰਮ") ਨੂੰ ਨਕਾਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕੁਧਰਮੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਕੁਧਰਮੀ ਕੰਮ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।⁸³ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਦੇ ਰਾਹੀਂ, ਅਸੀਂ ਪਾਪ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਤੋਂ ਅਜ਼ਾਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਾਂ; ਪਰ ਅਸੀਂ ਪਾਪ ਦੀ ਗੁਲਾਮੀ ਤੋਂ ਵੀ ਅਜ਼ਾਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਾਂ (ਰੋਮੀਆਂ 6:17, 18)। ਹੁਣ ਤੋਂ ਪਾਪ ਸਾਨੂੰ ਉਹ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਜੋ ਗਲਤ ਹੈ।

ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਪੱਖੋਂ, ਮਸੀਹ ਨੇ ਸਾਡੇ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ "ਖਾਸ ਆਪਣੇ ਲਈ ਇੱਕ ਕੋਮ ਨੂੰ ਪਾਕ ਕਰੇ [καθαρίζω, ਕਾਥਾਰੀਜ਼ੋ⁸⁴]।" "ਖਾਸ ਆਪਣੇ ਲਈ ਇੱਕ ਕੋਮ" ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ περιούσιος (ਪੈਰੀਓਸੀਓਸ) ਤੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ "ਬਹੁਤ ਖਾਸ ਰੁਤਬੇ ਵਾਲਾ ਹੋਣ, ਚੁਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੋਣ" ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।⁸⁵ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਸਪਤਤੀ⁸⁶ ਵਿਚ ਰੂਚ 19:5 ਵਿਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, "ਹੁਣ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੀ ਅਵਾਜ਼ ਦੇ ਸਰੋਤੇ ਹੋਵੋਗੇ ਅਰ ਮੇਰੇ ਨਾਮ ਦੀ ਮਨੋਤ ਕਰੋਗੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕੋਮਾਂ ਵਿੱਚ ਮੇਰੀ ਨਿਜੀ ਪਰਜਾ ਹੋਵੋਗੇ।" NIV ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ "ਮੇਰੀ ਨਿਜੀ ਪਰਜਾ" ਦੀ ਬਜਾਏ "ਮੇਰੀ ਅਨਮੇਲ ਪਰਜਾ" ਹੈ। ਸਲੀਬ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਸਰਾਏਲੀ ਲੋਕ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਖਾਸ ਲੋਕ, ਉਸ ਦੀ "ਅਨਮੇਲ ਪਰਜਾ" ਸਨ। ਸਲੀਬ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਉਸ ਦੀ ਅਨਮੇਲ ਪਰਜਾ ਹਾਂ।

ਯਿਸੂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ, ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਪਰਜਾ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, "ਸ਼ੁਭ ਕਰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮ" ਹੋਈਏ। "ਸਰਗਰਮ" (ζήλωτης, ਜ਼ੀਲੋਟਸ) ਸ਼ਬਦ ਵਿਚ ਗੰਭੀਰਤਾ, ਉਤਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਸਮਰਪਣ ਦੇ ਗੁਣ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।⁸⁷ ਇਸ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਲੋਕ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ – ਦੁਨਿਆਵੀ "ਸਫਲਤਾ" ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਸਮੇਤ – ਦੇ ਲਈ ਸਰਗਰਮ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਯਿਸੂ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਅਸੀਂ "ਸ਼ੁਭ ਕਰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮ" (καλῶν ἔργων, ਕਾਲੋਨ ਏਰਗੋਨ) ਹੋਈਏ। "ਸ਼ੁਭ ਕਰਮ" ਬਾਕੀ ਬਚੇ ਪੱਤਰ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ (3:1, 8, 14)।⁸⁸ ਪ੍ਰਭੂ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਦੇ-ਕਦੇ ਭਲਾਈ ਕਰੀਏ, ਜਦੋਂ ਸਾਡੇ ਲਈ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਥੋੜ੍ਹੀ ਜਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਕੀਮਤ ਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ। ਪ੍ਰਭੂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਭਲਾਈ ਕਰਨ, ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮਦਦ ਕਰਨ ਵਿਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਰਗਰਮ ਹੋਈਏ।

"ਸ਼ੁਭ ਕਰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮ" ਹੋਣ ਦੇ ਲਈ ਕਿਹੜੀ ਚੀਜ਼ ਸਾਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ? ਪੌਲੁਸ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹੋਵੇਗਾ "ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਕਿਰਪਾ।" 11 ਅਤੇ 14 ਆਇਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਕਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਸਾਡੇ ਲਈ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਸ਼ੁਭ ਕਰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀਆਂ, ਤਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਸਾਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ।

ਸਿੱਟਾ (2:15)

¹⁵ਏਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਇਖਤਿਆਰ ਨਾਲ ਤਰੀਦ ਕਰ ਅਤੇ ਝਿੜਕ ਦਿਹ। ਕੋਈ ਤੈਨੂੰ ਤੁੱਛ ਨਾ ਜਾਣੇ।

ਆਇਤ 15. 11 ਤੋਂ 14 ਆਇਤਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਿਹੜੀ “ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਕਿਰਪਾ” ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਇੱਕੋ ਵਾਕ ਵਿਚ ਹਨ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ, **ਏਹ ਗੱਲਾਂ ਆਖ** [*λαλέω*, *ਲਾਲੀਓ*⁸⁹] **ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਇਖਤਿਆਰ ਨਾਲ ਤਰੀਦ ਕਰ** [*παρακαλέω*, *ਪਾਰਕਾਲੀਓ*⁹⁰] **ਅਤੇ ਝਿੜਕ ਦਿਹ** [*ἐλέγχω*, *ਇਲੈਂਚੋ*⁹¹]। ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਵਚਨ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਕਰਨ ਦੀ ਤਰੀਦ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜੋ ਵਚਨ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਝਿੜਕ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਵਚਨ ਨੂੰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਆਇਤ ਵਰਤਮਾਨ ਕਾਲ ਵਿਚ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਨਿਰੰਤਰ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਤੀਤੁਸ ਨੇ ਕਿਰਪਾ ਬਾਰੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੰਦੇ ਰਹਿਣਾ ਅਤੇ ਪਰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਤੇ ਪ੍ਰਤੀ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਆਇਤ ਵਿਚ, ਦੋ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ “ਪੁਸਤਕ ਅਵਲੰਬ” ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਤੀਤੁਸ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਪਰਚਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਦੀਆਂ ਗੰਭੀਰ ਤਰੀਦਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬਣਿਆ ਹੈ। ਤੀਤੁਸ ਨੇ “ਪੂਰੇ ਇਖਤਿਆਰ ਨਾਲ” ਬੋਲਣਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਉਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਰਸੂਲੀ ਇਖਤਿਆਰ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਸ ਨੇ ਵਿਰੋਧੀ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਡਰਾਉਣ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦੇਣਾ। ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ **ਤੁੱਛ ਜਾਣੇ** (*περιφρονέω*, *ਪੈਰੀਫਰੋਨੀਓ*) ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਲਈ ਨਫਰਤ ਹੋਣਾ, ... ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਨੀਵੀਂ ਨਜ਼ਰ ਨਾਲ ਵੇਖਣਾ, ਤੁੱਛ ਸਮਝਣਾ।”⁹² ਭਾਵੇਂ ਕਈਆਂ ਨੇ ਤੀਤੁਸ ਨੂੰ ਤੁੱਛ ਜਾਣਿਆ ਸੀ, ਨਫਰਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਾਂ ਤੁੱਛ ਸਮਝਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਨੇ ਦਿਲੇਰੀ ਨਾਲ ਬੋਲਣਾ ਸੀ। 3:8 ਵਿਚ, ਸਾਨੂੰ ਦੂਜਾ “ਪੁਸਤਕ ਅਵਲੰਬ,” ਉਹੋ ਜਿਹੀ ਚੁਣੌਤੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ: “ਮੈਂ ਇਹੋ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਤੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਵਿਖੇ ਪਕਿਆਈ ਨਾਲ ਬੋਲਿਆ ਕਰੇਂ।”

ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕਤਾ

ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਸਿੰਗਾਰਨਾ (2:9, 10)

ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ “ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਸਿੰਗਾਰਨਾ” ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੁੰਦਰ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹਾਂ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਵੱਲੋਂ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤੁਲਨਾ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸੁਨਹਿਰੀ ਨਿਯਮ (ਮੱਤੀ 7:12) ਵਿਚ ਜਾਂ ਪ੍ਰੇਮ ਤੇ ਅਧਿਆਇ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 13) ਵਿਚ ਸੁਧਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਤਾਂ ਫਿਰ ਅਸੀਂ ਕਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ “ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਸਿੰਗਾਰ” ਸਕਦੇ ਹਾਂ? ਅਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਬਾਈਬਲ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਿਚ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਸ ਦੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਜੀਵਨਾਂ ਵਿਚ *ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ* ਵੇਖਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਦਾ ਇੱਕ ਸਰਲ ਉਦਾਹਰਣ ਹੈ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਣ ਵਿਚ ਮਦਦ ਕਰਨਾ ਕਿ ਲਾਲ

ਰੰਗ ਕਿੱਦਾਂ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਿ “ਲਾਲ ਰੰਗ ਲਾਲ ਹੈ” ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਇਹ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ, “ਦ੍ਰਿਸ਼ ਤਰੰਗ ਵਿਚ ਇਕ ਰੰਗ ਲਾਲ ਹੈ”; ਪਰ ਜੇਕਰ ਸੁਣਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਤਰੰਗ ਦੇ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਕੋਈ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਲੱਗੇਗੀ। ਕਿਵੇਂ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਲਾਲ ਰੰਗ ਦੇ ਬਾਰੇ ਸਮਝਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਯੋਗ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਇਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਰਲ ਹੈ: ਉਹ ਇਕ ਕੈਨਵਸ ਤੇ ਲਾਲ ਰੰਗ ਲਗਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵਿਖਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਪ੍ਰੇਮ ਤੇ ਸੁਨਹਿਰੀ ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਬਾਈਬਲ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਸਮਝਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ? ਅਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵੇਖਣ ਵਿਚ ਕਿਵੇਂ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮਸੀਹੀਅਤ ਸੱਚਮੁੱਚ ਕਿੰਨੀ ਪਿਆਰੀ ਹੈ? ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਾਡੇ ਜੀਵਨਾਂ ਵਿਚ ਵੇਖਣ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ!

ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਜਵਾਨ ਜਾਂ ਬੁੱਢੇ ਹੋ, ਪੁਰਸ਼ ਜਾਂ ਇਸਤਰੀ ਹੋ, ਗੁਲਾਮ ਜਾਂ ਅਜ਼ਾਦ ਹੋ, ਤੁਸੀਂ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋ, ਤੁਸੀਂ “ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਸਿੰਗਾਰ” ਸਕਦੇ ਹੋ। ਭਾਵੇਂ ਤੁਸੀਂ “ਵੱਡੇ ਆਦਮੀ ਹੋ” ਜਾਂ “ਛੋਟੇ ਆਦਮੀ ਹੋ,” ਭਾਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੋ ਜਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ, ਭਾਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂ ਅਸਫਲ ਹੋ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੰਸਾਰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਜਾਂਚਦਾ ਹੈ), ਤੁਸੀਂ ਫਿਰ ਵੀ “ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਸਿੰਗਾਰ” ਸਕਦੇ ਹੋ। ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਖੁਸ਼ਖ਼ਬਰੀ ਵੱਲ ਖਿੱਚਦੇ ਹਾਂ, ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਸਾਨੂੰ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਜੀਵਨ ਜੀਉਣ ਵਿਚ ਸਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਲੋਕ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਵੱਲ ਖਿੱਚੇ ਚਲੇ ਆਉਣ। ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ “ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਸਿੰਗਾਰਨ” ਵਿਚ ਸਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰੇ।

ਟਿੱਪਣੀਆਂ

¹ਗੈਰੀ ਡਬਲਿਊ. ਡੀਮਾਰੈਸਟ, *1, 2 ਥੈਸਾਲੋਨੀਅਨਜ਼*, 1, 2 *ਟਿਮੋਥੀ*, *ਟਾਈਟਸ*, ਦ ਕਮਿਊਨੀਕੇਟਰਜ਼ ਕਮੈਂਟਰੀ, ਜਿਲਦ 9 (ਵਾਕੇ, ਟੈਕਸਾਸ: ਵਰਡ ਬੁਕਸ, 1984), 311. ²1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:6; 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:3 ਅਤੇ ਤੀਤੁਸ 1:9 ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਨੇ “ਖਰੀ ਸਿੱਖਿਆ” ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕੀਤਾ। ³ਜੇ. ਡਬਲਿਊ. ਰੋਬਰਟਸ, *ਟਾਈਟਸ*, *ਫਿਲੋਮੇਨ ਐਂਡ ਜੇਮਸ*, ਦ ਲਿਵਿੰਗ ਵਰਡ (ਐਸਟਿਨ, ਟੈਕਸਾਸ: ਆਰ. ਬੀ. ਸਵੀਟ ਕੰਪਨੀ, 1963), 14. “ਜੌਨ ਆਰ. ਡਬਲਿਊ. ਸਟੈਟ, *ਗਾਰਡ ਦ ਟਰੱਚ: ਦ ਮੈਸੇਜ ਆਫ 1 ਟਿਮੋਥੀ ਐਂਡ ਟਾਈਟਸ*, ਦ ਬਾਈਬਲ ਸਪੀਕਿੰਗ ਟੂਡੇ (ਡਾਉਨਰਸ ਗਰੇਵ, ਇਲੀਨੋਇਸ: ਇੰਟਰਵਰਸਿਟੀ ਪ੍ਰੈਸ, 1996), 185. ⁴ਵਾਲਟਰ ਐਲ. ਲੀਫੈਲਡ, *1 ਐਂਡ 2 ਟਿਮੋਥੀ, ਟਾਈਟਸ*, ਦ ਐਨਆਈਵੀ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਕਮੈਂਟਰੀ (ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸੀਗਨ: ਜੌਡੇਰਵਨ, 1999), 333. ⁵ਵਾਲਟਰ ਬਾਉਚ, *ਏ ਗਰੀਕ-ਇੰਗਲਿਸ਼ ਲੈਕਸੀਕਨ ਆਫ ਦ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਐਂਡ ਅਦਰ ਅਰਲੀ ਕ੍ਰਿਸਚਨ ਲਿਟਰੇਚਰ*, ਤੀਜਾ ਅੰਕ, ਸੋਧ ਅਤੇ ਵਿਸਤਾਰ, ਫਰੈਡਰਿਕ ਵਿਲੀਅਮ ਡੰਕਰ (ਸ਼ਿਕਾਗੋ: ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਪ੍ਰੈਸ, 2000), 919. ⁶ਉਸੇ ਸਥਾਨ ਤੇ, 987. ⁷ਯੂਨਾਨੀ ਮੂਲ ਲਿਖਤ ਵਿਚ, “ਨਿਹਚਾ,” “ਪ੍ਰੇਮ,” ਅਤੇ “ਧੀਰਜ” ਲਈ ਵਰਤੇ ਗਏ ਹਰੇਕ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਕ ਨਿਸਚਿਤ ਅਨੁੱਛੇਦ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਵਿਲੀਅਮ ਹੈਂਡਰਿਕਸਨ ਨੇ “ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ” ਵਜੋਂ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਸੀ (ਵਿਲੀਅਮ ਹੈਂਡਰਿਕਸਨ, *ਇਕਸਪੋਜੀਸ਼ਨ ਆਫ ਦ ਪਾਸਟਰਲ ਏਪਿਸਟਲਸ*, ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਕਮੈਂਟਰੀ [ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸੀਗਨ: ਬੇਕਰ ਬੁਕ ਹਾਊਸ, 1965], 363)। ⁸ਇਸ ਉਸ ਕਿਸਮ ਦਾ “ਪ੍ਰੇਮ” ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:5 ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ⁹ਬਾਉਚ, 1039. “ਧੀਰਜ” ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਮੁਸਕਲ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਨਾਲ ਹੈ। (ਵੇਖੋ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 6:11.)

¹⁰ਡਬਲਿਊ. ਈ. ਵਾਈਨ, ਮੈਰਿਲ ਐਫ. ਅੰਗਰ, ਅਤੇ ਵਿਲੀਅਮ ਵਾਈਟ, ਜੂਨੀਅਰ, *ਵਾਈਨਜ਼ ਕੰਪਲੀਟ ਇਕਸਪੋਜੀਟਰੀ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਆਫ ਓਲਡ ਐਂਡ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਵਰਡਸ* (ਨੈਸਵਿਲੇ: ਥੋਮਸ ਨੈਲਸਨ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, 1985), 532. ¹¹ਬਾਉਚ, 470. ¹²ਆਪਣੇ ਚਾਲ ਚਲਣ ਵਿੱਚ ਅਦਬ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ,” ਦੀ ਬਜਾਇ, ਵਿਲੀਅਮ ਬਾਰਕਲੇਅ ਨੇ ਇਸ ਵਾਕ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ, “ਅਜਿਹਾ ਚਾਲ ਚਲਣ ਰੱਖੋ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫੱਬਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਪਵਿੱਤਰ ਗੱਲਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ” (ਵਿਲੀਅਮ ਬਾਰਕਲੇਅ, *ਦ ਲੈਟਰਜ਼ ਟੂ ਟਿਮੋਥੀ, ਟਾਈਟਸ, ਐਂਡ ਫਿਲੋਮੇਨ*, ਸੋਧਿਆ ਸੰਸਕਰਣ, ਦ

ਡੇਲੀ ਸਟੱਡੀ ਬਾਈਬਲ [ਫਿਲਾਡੈਲਫੀਆ: ਵੈਸਟਮਿੰਸਟਰ ਪ੍ਰੈਸ, 1975], 248)।¹⁴ ਤਿਮੋਥਿਉਸ 5:13 ਵਿਚ “ਬੁੜ ਬੁੜ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ” ਅਤੇ “ਲੱਤ ਅੜਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ” ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।¹⁵ ਤਿਮੋਥਿਉਸ 3:11 ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਤੀਵੀਆਂ ਨੂੰ “ਨਾ ਉਗਲ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ” ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।¹⁶ ਵਾਈਨ, ਅੰਗਰ, ਅਤੇ ਵਾਈਟ, 619; ਬਾਉਰ, 504.¹⁷ ਲੀਫੈਲਡ, 328.¹⁸ ਬਾਉਰ, 986.¹⁹ ਇਕ ਪਤੀ ਦੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨ ਸੰਬੰਧੀ, ਅਫ਼ਸੀਆਂ 5:25, 28 ਵੇਖੋ।²⁰ ਵਾਈਨ, ਅੰਗਰ ਅਤੇ ਵਾਈਟ, 100.

²¹ ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:12 ਵਿਚ ਸੰਬੰਧਤ ਸ਼ਬਦ ἀγνεία (ਹੈਰੀਨੀਆ) ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ “ਪਵਿੱਤਰਤਾਈ” ਵਿਚ ਨਮੂਨਾ ਬਣਨ ਦੀ ਤਰੀਕ ਕੀਤੀ ਸੀ।²² ਵਾਈਨ, ਅੰਗਰ, ਅਤੇ ਵਾਈਟ, 309. ਛੋਟੀ ਹੱਥਲਿਖਤ ਸਮਰਥਨ ਨਾਲ ਇਕ ਵਿਕਲਪਕ ਅਰਥ οἰκουρότης (ਓਇਕੋਰੋਸੈ) ਹੈ, ਜਿਹੜਾ “ਘਰ ਦਾ ਪਹਿਰੇਦਾਰ” ਜਾਂ “ਘਰ ਦਾ ਰਖਵਾਲਾ” ਹੋਣ ਦਾ ਭਾਵ ਦਿੰਦਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ KJV)। (ਬਰੂਸ ਐਮ. ਮੈਟਜ਼ਗਰ, *ਏ ਟੈਕਸਚੂਅਲ ਕਮੈਂਟਰੀ ਆਨ ਦ ਗਰੀਕ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ*, ਦੂਜਾ ਸੰਪਾਦਨ [ਸਟੂਟਗਰਟ, ਜਰਮਨੀ: ਜਰਮਨ ਬਾਈਬਲ ਸੋਸਾਇਟੀ, 1994], 584.)²³ ਬਾਉਰ, 700.²⁴ ਇਕ ਇਸਤ੍ਰੀ ਦੇ ਘਰੋਂ ਬਾਹਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਬਾਰੇ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 5:14 ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।²⁵ ਵਾਈਨ, ਅੰਗਰ, ਅਤੇ ਵਾਈਟ, 273; ਬਾਉਰ, 3-4.²⁶ “ਆਪਣੇ” (ὁἰκος, ਈਡੀਓਸ) ਸ਼ਬਦ ਇਸ ਸਵਾਲ ਤੇ ਰੋਜ਼ਨੀ ਪਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਾਈਬਲ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬੰਦਰੀ ਅਤੇ ਮੰਡਲੀ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਇਸਤ੍ਰੀਆਂ ਦਾ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਤੇ ਕੋਈ ਇਖ਼ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਵਾਨ ਪਤਨੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਪਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। (ਵੇਖੋ 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 11:3; 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2:11, 12.)²⁷ ਵਾਈਨ, ਅੰਗਰ, ਅਤੇ ਵਾਈਟ, 606; ਬਾਉਰ, 1042.²⁸ ਅਧੀਨਗੀ ਦੀ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2:11, 12 ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਸੰਬੰਧਤ ਨਾਂਵ ὑποταγή (ਹੁਪੋਟੇਜ) ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।²⁹ ਬਾਉਰ, 178.³⁰ ਆਰਚੀਬਾਲਡ ਥੋਮਸ ਰੋਬਰਟਸਨ, *ਵਰਡ ਪਿਚਰਸ ਇਨ ਦ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ*, ਜਿਲਦ 4, *ਇ ਏਪਿਸਲਸ ਆਫ ਪੌਲ* (ਨਿਊ ਯਾਰਕ: ਹਾਰਪਰ ਐਂਡ ਬਰੋਦਰਜ਼ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, 1931), 603.

³¹ ਸਟੈਟ, 189.³² ਬਰੂਸ ਬੀ. ਬਾਰਟਨ, ਡੇਵਿਡ ਆਰ. ਵੀਰਮਨ, ਅਤੇ ਨੀਲ ਵਿਲਸਨ, *1 ਟਿਮੋਥੀ, 2 ਟਿਮੋਥੀ, ਟਾਈਟਸ, ਲਾਈਫ ਐਪੀਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਾਈਬਲ ਕਮੈਂਟਰੀ* (ਵੀਹਟਨ, ਇਲੀਨੋਇਸ: ਟਿੰਡੇਲ ਹਾਊਸ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, 1993), 272.³³ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:12 ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ “ਨਮੂਨਾ” (ਟ੍ਰਾਪੋਸ) ਬਣਨ ਦੀ ਤਰੀਕ ਕੀਤੀ।³⁴ ਵਾਈਨ, ਅੰਗਰ, ਅਤੇ ਵਾਈਟ, 274. 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:8 ਵਿਚ ਸਰਾ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਇਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।³⁵ ਉਸੇ ਸਥਾਨ ਤੇ, 131; ਬਾਉਰ, 156.³⁶ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2:2; 3:4 ਵਿਚ “ਗੰਭੀਰਤਾਈ” ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।³⁷ ਵਾਈਨ, ਅੰਗਰ, ਅਤੇ ਵਾਈਟ, 118-19; ਬਾਉਰ, 35.³⁸ “ਲੱਜਿਆਵਾਨ ਹੋਵੇ” ਲਈ ਜਿਹੜਾ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ (ἐντροπέω, ਐਨਟਰੋਪੈ) ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਉਸ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰਾ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:8, 12 ਅਤੇ 16 ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ “ਸਰਮਾਉਦਾ” ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਨਟਰੋਪੈ “ਗੁਣਕਾਰੀ ‘ਸਰਮਿੰਦਗੀ’ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਚਾਲ ਚਲਣ ਦਾ ਬਦਲਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ” (ਵਾਈਨ, ਅੰਗਰ, ਅਤੇ ਵਾਈਟ, 39)।³⁹ KJV ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ “ਤੂੰ” ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਇਕੱਲੇ ਤੀਤੁਸ ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ; ਪਰ KJV ਵਿਚ “ਤੂੰ” ਮੱਧਮ ਪੁਰਖ ਬਹੁਵਚਨ ਹੈ।⁴⁰ ਜੀਨ ਏ. ਗੈਟਜ਼, *ਏ ਪ੍ਰੋਫਾਈਲ ਫਾਰ ਏ ਕ੍ਰਿਸਚਨ ਲਾਈਫ ਸਟਾਈਲ: ਏ ਸਟੱਡੀ ਆਫ ਟਾਈਟਸ* (ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸੀਗਨ: ਜੌਡੇਰਵਨ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਹਾਊਸ, 1978), 128.

⁴¹ “ਤਰੀਕ ਕਰਾ” ਸ਼ਬਦ ਅਨੁਵਾਦਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।⁴² “ਮਾਲਕਾਂ” ਦੀ ਚਰਚਾ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 6:1 ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।⁴³ ਵਾਈਨ, ਅੰਗਰ, ਅਤੇ ਵਾਈਟ, 474.⁴⁴ ਬਾਉਰ, 403.⁴⁵ ਡੈਨੇਲਡ ਗੁਬਰੀ, *ਦ ਪਾਸਟਰਲ ਏਪਿਸਲਸ*, ਸੋਧਿਆ ਸੰਸਕਰਣ, ਦ ਟਿੰਡੇਲ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਕਮੈਂਟਰੀਜ਼ (ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸੀਗਨ: ਵਿਲੀਅਮ ਬ. ਈਰਡਮੈਸ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਕੰਪਨੀ, 1990), 208.⁴⁶ ਐਂਟੀਲੀਗੋ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ 1:9 ਵਿਚ “ਚੁੱਚਰ ਡਾਹੁਣਾ” ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।⁴⁷ ਵਾਈਨ, ਅੰਗਰ, ਅਤੇ ਵਾਈਟ, 341; ਬਾਉਰ, 679.⁴⁸ ਗੁਲਾਮ ਉਨੇਸਿਮੁਸ ਨੇ ਸ਼ਾਇਦ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕ ਫਿਲੇਮੇਨ ਤੋਂ ਚੋਰੀ ਕੀਤੀ ਸੀ (ਫਿਲੇਮੇਨ 18)।⁴⁹ ਬਾਉਰ, 818.⁵⁰ “ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਸਾਡਾ ਮੁਕਤੀ ਦਾਤਾ” ਵਾਕ ਦੀ ਚਰਚਾ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2:3 ਤੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵਿਚ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

⁵¹ ਬਾਉਰ, 560.⁵² ਡੀਮਾਰੈਸਟ, 311.⁵³ ਕਾਰਲ ਸਪੇਨ, *ਦ ਲੈਟਰਜ਼ ਆਫ ਪੌਲ ਟੂ ਟਿਮੋਥੀ ਐਂਡ ਟਾਈਟਸ*, ਦ ਲਿਵਿੰਗ ਵਰਡ ਕਮੈਂਟਰੀ (ਐਸਟਿਨ, ਟੈਕਸਾਸ: ਆਰ. ਬੀ. ਸਵੀਟ ਕੰਪਨੀ, 1970), 181.⁵⁴ ਗੋਰਡੋਨ ਡੀ. ਫੀ, *1 ਐਂਡ 2 ਟਿਮੋਥੀ, ਟਾਈਟਸ*, ਏ ਗੁਡ ਨਿਊਜ਼ ਕਮੈਂਟਰੀ (ਸੈਨ ਫਰਾਂਸਿਸਕੋ: ਹਾਰਪਰ ਐਂਡ ਰੋਅ, 1984), 147.⁵⁵ ਹੈਂਡਰਿਕਸਨ, 370.⁵⁶ ਲੂਕਾ 1:79; 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:10; ਤੀਤੁਸ 2:11; 3:4 ਵੇਖੋ।⁵⁷ 2 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 2:8; 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 6:14; 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:1, 8; ਤੀਤੁਸ 2:13 ਵੇਖੋ।⁵⁸ ਵਾਈਨ, ਅੰਗਰ, ਅਤੇ ਵਾਈਟ, 31.⁵⁹ 21 ਅਗਸਤ,

2013 ਵਿਚ ਈਸਟਸਾਈਡ ਚਰਚ ਆਫ ਕ੍ਰਾਈਸਟ, ਮਿਡਵੈਸਟ ਸਿਟੀ, ਓਕਲਾਹੋਮਾ ਵਿਚ ਡੇਲ ਹਾਰਟਮੈਨ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਉਪਦੇਸ਼। ⁶⁰ਉਹ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪਰਲੋਕ ਵਿਚ ਸਭ ਮੁਕਤੀ ਪਾਉਣਗੇ ਉਹ ਇਹ ਪੜ੍ਹਨਾ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ "ਸਾਰੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੀ ਮੁਕਤੀ ਲਈ" ਅਤੇ ਉਹ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਆਇਤ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਮੁਕਤੀ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਪਰ, ਬਾਈਬਲ ਵਿਆਪਕਤਾ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ (1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:10 ਤੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੇਖੋ)। ਆਇਤ 11 ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਅਤੇ ਮੌਕੇ ਬਾਰੇ ਹੈ।

⁶¹ਲੀਫੈਲਡ, 339. ⁶²ਬਾਉਰ, 749. ⁶³ἀρνέομαι (ਆਰਨੀਓਮਾਈ) ਵਰਗੇ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਇਕ ਰੂਪ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 5:8 ਵਿਚ "ਬੇਮੁਖ" ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ⁶⁴ਗੈਟਜ਼, 143. ⁶⁵ਬਾਉਰ, 560-61; ਵਾਈਨ, ਅੰਗਰ, ਅਤੇ ਵਾਈਟ, 685. ⁶⁶ਬਾਉਰ, 372. 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 6:9 ਤੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੇਖੋ। ⁶⁷ਗੁਬਰੀ, 210. ⁶⁸ਵਾਈਨ, ਅੰਗਰ, ਅਤੇ ਵਾਈਟ, 583; ਬਾਉਰ, 987. ⁶⁹ਬਾਉਰ, 250. ਇਕ ਸੰਬੰਧਤ ਨਾਂਵ, ὀκείαιος (ਡਿਕਾਈਓਸ) ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:9 ਵਿਚ "ਧਰਮੀ" ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ⁷⁰ਵਾਈਨ, ਅੰਗਰ, ਅਤੇ ਵਾਈਟ, 272.

⁷¹ਉਸੇ ਸਥਾਨ ਤੇ, 7, 378; ਬਾਉਰ, 877. NIV ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ "ਜਦ ਕਿ ਅਸੀਂ ਮੁਬਾਰਕ ਆਸ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਦੇ ਹਾਂ" ਹੈ। ⁷²ਬਾਉਰ, 611. ਇਹ ਉਹੀ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਮੱਤੀ 5 ਵਿਚ ਮੁਬਾਰਕਬਾਦੀਆਂ ਵਿਚ ਆਇਆ ਸੀ। ⁷³ਉਸੇ ਸਥਾਨ ਤੇ, 319. ⁷⁴ਕੁਝ ਪੁਰਾਤਨ ਹੱਥਲਿਖਤਾਂ ਵਿਚ "ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ" ਹੈ (ਵੇਖੋ KJV)। ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਤਰਤੀਬ ਵਾਕ ਦੇ ਅਰਥ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ⁷⁵ਮਸੀਹ ਦੇ ਪਰਗਟ ਹੋਣ ਦੀ ਚਰਚਾ 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:1, 8 ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ⁷⁶ਵਾਲਟਰ ਲੋਕ, *ਏ ਕ੍ਰਿਟੀਕਲ ਐਂਡ ਐਕਸਇਜ਼ਟੀਕਲ ਕਮੈਂਟਰੀ ਆਨ ਦ ਪਾਸਟਰਲ ਏਪਿਸਲਸ*, ਦਿ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਕ੍ਰਿਟੀਕਲ ਕਮੈਂਟਰੀ (ਐਡਿਨਬਰਗ: ਟੀ. ਐਂਡ ਟੀ. ਕਲਾਰਕ, 1952), 145. ⁷⁷ਰੈਬਰਟਸਨ, 604. ⁷⁸ਵਰਤੋਂ ਵਿਚ ਇਸ ਫ਼ਰਕ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਗੁਬਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, 212. ⁷⁹ਲੀਫੈਲਡ, 341. ⁸⁰ਜੇਮਸ ਬਰਟਨ ਕੇਫਮੈਨ, *ਕਮੈਂਟਰੀ ਆਨ 1 ਐਂਡ 2 ਥੈਸਾਲੋਨੀਅਨਜ਼, 1 ਐਂਡ 2 ਟਿਮੋਥੀ, ਟਾਈਟਸ ਐਂਡ ਫਿਲਿਮੋਨ* (ਐਸਟਿਨ, ਟੈਕਸਾਸ: ਫਰਮ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਪਬਲਿਸਿੰਗ ਹਾਊਸ, 1978), 338.

⁸¹ਬਾਉਰ, 606; ਵਾਈਨ, ਅੰਗਰ, ਅਤੇ ਵਾਈਟ, 515. ⁸²ਸੰਯੁਕਤ ἀντίλητρον (ਅੰਟੀਲੁਟਰੋਨ) ਨੂੰ ਤੀਬਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2:6 ਵਿਚ ਇਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ "ਪ੍ਰਾਸਚਿਤ" ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ⁸³ਬਾਉਰ, 85. ⁸⁴ਇਕ ਸੰਬੰਧਤ ਸ਼ਬਦ, καθάρσις (ਕਾਥਾਰੇਸਿਸ, "ਸੁੱਚਾ"), 1:15 ਵਿਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ⁸⁵ਬਾਉਰ, 802. KJV ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ "ਵਿਸ਼ੇਸ਼" ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ "ਅਸਲ ਵਿਚ ਅਰਥ ਸੀ 'ਜੇ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਆਪਣਾ ਹੈ'" (ਰੈਬਰਟਸ, 19)। ⁸⁶ਸਪਤਤੀ (LXX) ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦਾ ਯੂਨਾਨੀ ਅਨੁਵਾਦ ਹੈ। ⁸⁷ਬਾਉਰ, 427. ⁸⁸"ਸੁਭ ਕਰਮਾਂ" ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ 2:7 ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ⁸⁹ਬਾਉਰ, 582-83; ਵਾਈਨ, ਅੰਗਰ, ਅਤੇ ਵਾਈਟ, 549. ⁹⁰ਪੈਰਾਕਾਲੀਓ ਦੇ ਇਕ ਰੂਪ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 5:1 ਵਿਚ "ਝਿੜਕੀ" ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

⁹¹"ਝਿੜਕ ਦੋਹ" ਉਹ ਅਨੁਵਾਦ ਹੈ ਜੋ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 5:20 ਵਿਚ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ⁹²ਬਾਉਰ, 808. ਪੈਰੀਫਰੇਨੇ ਦੀ ਤੁਲਨਾ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:12 ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ "ਤੁੱਛ ਨਾ ਜਾਣੇ" ਨਾਲ ਕਰੇ।